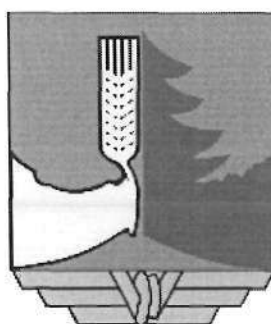

Załącznik do
uchwały Nr X/62/11
Rady Gminy Iłowo-Osada
z dnia 26.X.2011r.

Gminny Program Usuwania Azbestu

Gmina Iłowo-Osada

Opracowany przez Zespół

WGS84 Polska Sp. z o.o.
ul. Białostocka 22 lok. 30
03-741 Warszawa

www.wgs84.pl

Spis treści

1. Wstęp	3
1.1. Cel i zadania <i>Gminnego Programu Usuwania Azbestu</i>	4
1.2. Zgodność <i>Programu</i> z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi dokumentami programowymi	5
1.3. Azbest i jego właściwości	8
1.4. Szkodliwy wpływ azbestu na zdrowie człowieka	10
2. Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest	12
3. Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada	19
3.1. Ogólna charakterystyka Gminy Iłowo-Osada	19
3.2. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji	21
3.3. Analiza wyników inwentaryzacji wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada	22
3.3.1. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych	22
3.3.2. Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	23
3.3.3. Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach budynków	24
3.3.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest	24
3.3.5. Podsumowanie ilości wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada	24
3.4. Rozmieszczenie przestrzenne płyt azbestowo-cementowych	25
3.5. Stan techniczny wyrobów zawierających azbest	45
3.6. Struktura własności wyrobów azbestowych	45
3.7. Obiekty użyteczności publicznej	46
4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	47
4.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	47
4.2. Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców Gminy	47
4.3. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	48
4.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest	49
4.5. Unieszkodliwianie odpadów azbestowych	49
5. Harmonogram realizacji <i>Gminnego Programu Usuwania Azbestu</i>	50
6. Koszty realizacji <i>Gminnego Programu Usuwania Azbestu</i>	52
7. Źródła finansowania realizacji <i>Programu</i>	55
7.1. Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy	57
7.2. Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu	57
7.2.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	57
7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie	58
7.2.3. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.	59
7.2.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	60
8. Monitoring procesu realizacji <i>Programu</i>	63
9. Podsumowanie	65
10. Bibliografia	67
11. Spis załączników, tabel, wykresów i map	69

1. Wstęp

Opracowanie niniejszego dokumentu związane jest z realizacją zapisów zawartych w *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*. Na poziomie lokalnym zadania wynikające z *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* powinny być realizowane przez samorząd gminny, do zadań którego w szczególności należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Przygotowanie *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji pokryć dachowych i okładzin elewacyjnych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych, a także innych wyrobów azbestowych. Wyniki inwentaryzacji zostały zebrane w bazie danych. Zgromadzone dane umożliwiły przygotowanie mapy rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest wraz z analizą stanu płyt azbestowo-cementowych (stopnia pilności usunięcia azbestu ocenionego wizualnie).

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji oszacowano koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Iłowo-Osada oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć, polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów azbestowych. Zaproponowano także wskaźniki monitorowania realizacji *Gminnego Programu Usuwania Azbestu*.

Gminny Program Usuwania Azbestu (zwany także w dalszej części dokumentu *Programem*) składa się z dziewięciu rozdziałów:

- 1 **Wstęp**, w którym omówione zostały cele i zadania *Programu*, dokonano analizy zgodności *Programu* z dokumentami wyższego rzędu, wskazano właściwości azbestu i jego szkodliwego wpływu na zdrowie człowieka.
- 2 **Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest**, w którym opisany został stan prawny w zakresie użytkowania, usuwania i składowania wyrobów zawierających azbest.
- 3 **Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada**, gdzie scharakteryzowano Gminę Iłowo-Osada, opisano metodykę wykonania inwentaryzacji, oszacowano ilość wyrobów zawierających azbest, przygotowano analizy wyników w podziale na rodzaje wyrobów azbestowo-cementowych, stopień pilności usunięcia azbestu i przestrzenne rozmieszczenie obiektów budowlanych, w których wykorzystano płyty azbestowo-cementowe.

- 4 **Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest**, w którym omówiono planowane działania informacyjne, procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, określono listę firm, uprawnionych do usuwania azbestu z terenu Gminy Iłowo-Osada oraz przedstawiono informacje o składowiskach, przyjmujących odpady azbestowe.
- 5 **Harmonogram realizacji Gminnego Programu Usuwania Azbestu w latach 2011-2032.**
- 6 **Koszty realizacji Gminnego Programu Usuwania Azbestu**, w którym oszacowano całkowite koszty usunięcia wyrobów azbestowo-cementowych z terenu Gminy.
- 7 **Źródła finansowania realizacji Programu**, w którym wskazano potencjalne źródła finansowania bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest.
- 8 **Monitoring procesu realizacji Programu**, w którym zaproponowano wskaźniki oceny wdrażania Programu.
- 9 **Podsumowanie.**

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie umowy z dnia 14 marca 2011 r. zawartej pomiędzy Gminą Iłowo-Osada i WGS84 Polska Sp. z o.o.

1.1. Cel i zadania Gminnego Programu Usuwania Azbestu

Celem opracowania *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 roku. Realizacji tego celu służą następujące zagadnienia:

1. identyfikacja skali zjawiska poprzez określenie ilości i rodzaju wyrobów azbestowych, jakie występują na terenie Gminy Iłowo-Osada,
2. przedstawienie aspektów prawnych użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
3. opracowanie harmonogramu usuwania wyrobów azbestowych,
4. określenie możliwych źródeł finansowania prac związanych z sukcesywnym usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Iłowo-Osada,
5. określenie listy firm uprawnionych do usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy Iłowo-Osada,

6. przygotowanie listy składowisk odpadów niebezpiecznych, przyjmujących odpady zawierające azbest.

Niniejszy Program zakłada realizację zadań inwestycyjnych, zmierzających do oczyszczenia terenów Gminy Iłowo-Osada z wyrobów zawierających azbest oraz pozainwestycyjnych, polegających na:

- a) organizacji kampanii informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- b) wdrożeniu monitoringu realizacji *Gminnego Programu Usuwania Azbestu*,
- c) podjęciu działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,
- d) okresowej weryfikacji i aktualizacji *Programu*.

1.2. Zgodność Programu z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi dokumentami programowymi

Zapisy *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* są zgodne z kierunkami wyznaczonymi w:

1. Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
2. Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010¹,
3. Planie Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” na lata 2008-2012.

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 został przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 roku (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.). Określono następujące cele:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Cele te osiągnęte będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań, na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym),

¹ Z informacji zamieszczonych na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego <http://wrota.warmia.mazury.pl> „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014” jest w fazie opracowywania. W roku 2011 lub 2012 zaplanowano również przyjęcie „Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2020”

finansowanych ze środków prywatnych i publicznych, w tym ze środków budżetowych pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki. Określono zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu do 2032 r. i pogrupowano je w pięciu blokach tematycznych:

1. zadania legislacyjne,
2. działania edukacyjno-informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej,
3. zadania w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, z obiektów użyteczności publicznej, terenów byłych producentów wyrobów azbestowych, oczyszczania terenów nieruchomości, budowy składowisk oraz instalacji do unicestwiania włókien azbestowych,
4. monitoring realizacji *Programu* przy pomocy elektronicznego systemu informacji przestrzennej,
5. działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

Szacowane jest, że na terenie kraju nadal użytkowane jest ok. 14,5 mln ton wyrobów zawierających azbest. Zaplanowano budowę 56 składowisk odpadów lub kwater przystosowanych do składowania odpadów zawierających azbest.

Jako jedno z najistotniejszych niedociągnięć w dotychczasowej realizacji zadań wskazano zbyt małą ilość gminnych, powiatowych i wojewódzkich programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Plan gospodarki odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2014

Plan gospodarki odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2014 został przyjęty uchwałą Nr IX/162/07 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 26 czerwca 2007 r.

W *Planie* przyjęto, że na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się 86.095,5 Mg wyrobów zawierających azbest a także 100.924,5 mb rur azbestowo-cementowych, w tym na terenie powiatu działdowskiego: 13.066,37 Mg odpadów azbestowych i 23.511,00 mb rur. W powiecie tym zanotowano największe skupienie wyrobów zawierających azbest na terenie województwa warmińsko-mazurskiego².

W *Planie gospodarki odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010* jako cel w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest wskazano

² *Plan gospodarki odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007-2010*

sukcesywne usuwanie azbestu ze środowiska do roku 2032. Mają temu służyć następujące działania:

- przygotowanie powiatowych i gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest poprzedzonych rzetelną inwentaryzacją,
- kontroli prawidłowości działań związanych z usuwaniem, składowaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest,
- rozbudowa istniejących składowisk, przyjmujących odpady azbestowe oraz budowa nowych obiektów,
- prowadzenie kampanii informacyjnych o szkodliwości wyrobów zawierających azbest dla zdrowia i prawidłowego postępowania z odpadami azbestowymi³.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” na lata 2008-2012

Zaktualizowany *Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” na lata 2008-2012* został przyjęty uchwałą Nr XXXIV/273/09 Rady Gminy Działdowo w dniu 28 maja 2009 r.

Według informacji zawartych w *Planie* na terenie gmin tworzących Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna” znajduje się 22.738 Mg pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest oraz ok. 28.411 mb rur wodociągowych wykonanych w technologii betonowo-azbestowej⁴.

W *Planie* przewiduje się, iż w poszczególnych okresach z terenu gmin, będących członkami Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” usunięte zostaną następujące ilości wyrobów azbestowych:

1. do roku 2012 – ok. 11.370 Mg odpadów – 50% występujących na terenie EKG „DZIAŁDOWSZCZYZNA” materiałów zawierających azbest,
2. w latach 2013-2022 – ok. 5.680 Mg (25%) odpadów,
3. w latach 2023-2032 – ok. 5.690 Mg (25%) odpadów⁵.

W *Planie Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków EZG „Działdowszczyzna”* zawarta jest także koncepcja stworzenia w Działdowie – mieście powiatowym, Stacji Przeładunkowej Odpadów wraz z sortownią. Inwestycja została zakończona w maju 2011 r. Oprócz sortowni odpadów zmieszanych i odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki, zakładu demontażu odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, sortownia wyposażona została także w plac do

³ *Ibidem*

⁴ *Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „DZIAŁDOWSZCZYZNA” na lata 2008-2012*

⁵ *Ibidem*

tymczasowego gromadzenia azbestu o powierzchni 500 m²⁶.

Niniejszy dokument realizuje cele postawione w *Planie Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków EZG „Działdowszczyzna” na lata 2008-2012* jakimi są: przeprowadzenie inwentaryzacji miejsc występowania wyrobów budowlanych zawierających azbest oraz bezpieczne dla zdrowia ludzi usunięcie tych wyrobów i zdeponowanie ich na wyznaczonych składowiskach, w sposób eliminujący ich negatywne oddziaływanie.

1.3. Azbest i jego właściwości

Azbesty są minerałami naturalnie występującymi w przyrodzie, należącymi do dwóch grup: azbestów serpentynowych i azbestów amfibolowych. Do grupy serpentynów należy azbest chryzotylowy (azbest biały), natomiast w grupie azbestów amfibolowych znaczenie mają dwie odmiany: azbest amozytowy (azbest brązowy) i azbest krokidolityowy (azbest niebieski). Wszystkie odmiany azbestu krystalizowały się w postaci cienkich, wydłużonych monokryształów, których długość może niekiedy dochodzić do kilkudziesięciu centymetrów.

Z punktu widzenia chemicznego, azbesty są uwodnionymi krzemianami magnezu. Wzory chemiczne poszczególnych odmian azbestu zostały przedstawione poniżej:

chryzotyl	$Mg_6[(OH)_8Si_4O_{10}]$
krokidolit	$Na_2Fe_3Fe_2[(OH)Si_4O_{11}]_2$
amozyt	$(Fe,Mg)_7[(OH)Si_4O_{11}]_2$
antiofillit	$(Mg,Fe)_7[(OH)Si_4O_{11}]_2$
tremolit	$Ca_2Mg_5[(OH)Si_4O_{11}]_2$
aktynolit	$Ca_2(Mg)[(OH)Si_4O_{11}]_2$

Azbest chryzotylowy krystalizuje się w postaci rurek, a azbesty amfibolowe przyjmują formę grubszych, pręcikowatych kryształów. Włókna azbestu są wiązkami zbudowanymi z dużej liczby (nawet do kilku tysięcy, a niekiedy nawet kilkudziesięciu tysięcy) włókien elementarnych. W tych wiązkach pojedyncze kryształy azbestu są spójone za pomocą węgla wapniowego.

Największe zastosowanie przemysłowe miał azbest serpentynowy (chryzotylowy), tworzący cienkie żyły w serpentynitach, o giętkich włóknach (do 0,1 μ m grubości), odpornych na działanie czynników chemicznych, wysokich temperatur oraz na ścieranie,

⁶ www.dzialdowszczyzna.bip.net

a także źle przewodzących ciepło i elektryczność. Używany był do wyrobu tkanin ogniotrwałych, okładzin ciernych, szczęk hamulcowych, farb ogniotrwałych, materiałów izolacyjnych oraz niepalnych materiałów budowlanych.

Azbest amfibolowy charakteryzuje się dużą kwasoodpornością. Jest znacznie mniej rozpowszechniony w przyrodzie. Wykorzystywany był w przemyśle chemicznym.

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest stosunkowo powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była eksploatacja azbestu na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, biorąc pod uwagę kryterium zawartości azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościową wyrobu:

1. klasa I (wyroby miękkie), których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1.000 kg/m^3 , zawierające powyżej 20% (do 100% azbestu). Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowane w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu, używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe, materiały i wykładziny cierne.
2. klasa II (wyroby twarde), których gęstość objętościowa jest większa niż 1.000 kg/m^3 , zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia, np. pęknięcia, ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów oraz rozbijanie w wyniku zrzucania w trakcie prac remontowych⁷.

W Polsce wyroby z klasy II były wykorzystane do produkcji płyt azbestowo-cementowych jako materiał budowlany, otrzymywany w wyniku prasowania mieszaniny cementu z włóknami azbestowymi, głównie w postaci płyt płaskich, falistych oraz rur azbestowo-cementowych. Płyty płaskie i faliste wykorzystywane były do krycia dachów, rzadziej do elewacji budynków gospodarczych i mieszkalnych czy przemysłowych. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo-cementowe, tj. rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przewody kominowe czy zsypy w budynkach wielokondygnacyjnych.

W Polsce na pokrycia dachowe stosowano głównie płyty faliste, w mniejszym

⁷ „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001

stopniu płyty płaskie. Płyty faliste produkowane były głównie w zakładzie ZWAC „Izolacja” w Małkini, a płyty płaskie w Zakładach Wyrobów Azbestowo-Cementowych w Wierzbicy, Szczucinie, Trzemesznie i Ogrodzieńcu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana *ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*. W Unii Europejskiej stosowanie azbestu zostało zakazane z dniem 1 stycznia 2005 r.

W rządowym *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* okres trwałości płyt azbestowo-cementowych i innych wyrobów stosowanych w budownictwie określono na co najmniej 30 lat.

1.4. Szkodliwy wpływ azbestu na zdrowie człowieka

Chorobotwórcze działanie azbestu jest wynikiem wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Szczególną cechą azbestu jest to, że włókna gromadzą się i pozostają w tkance płucnej w ciągu całego życia. Zmiany chorobowe mogą pojawić się po kilku lub nawet kilkudziesięciu latach.

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i ilości włókien, zatrzymanych w dolnej części układu oddechowego. Wynika to głównie z fizycznych i aerodynamicznych cech włókien. Duże znaczenie ma średnica włókien. Włókna cienkie, o średnicy poniżej 3 mikrometrów, przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, a włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotylu o dużej średnicy, mają tendencję do zatrzymywania się wyżej, w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, dostające się z powietrzem do pęcherzyków płucnych, o średnicy mniejszej od 3 mikrometrów. Według danych zawartych w publikacjach Światowej Organizacji Zdrowia, najważniejszą cechą determinującą zdolność włókien do wywołania nowotworów są ich fizyczne wymiary, czyli średnica poniżej 3 mikrometrów oraz długość powyżej 5 mikrometrów. Nie istnieją dowody, że jeden z typów azbestu niesie ze sobą większe ryzyko zachorowań niż inny, więc wszystkie typy azbestu traktowane są jako powodujące takie samo ryzyko raka płuca. Pomimo istnienia normatywów stężenia włókien azbestu w powietrzu, nie można określić dawki progowej pyłu dla rakotwórczego działania

azbestu⁸.

Pomiędzy pierwszym narażeniem a pojawieniem się objawów chorobowych związanych z ekspozycją na azbest najczęściej mija długi okres czasu, co oznacza, że aktualnie wykrywane są skutki zdarzeń, które miały miejsce 20-40 lat temu. Główną patologią zawodową pracowników zakładów przetwarzających azbest jest azbestoza, czyli śródmiąższowe zwłóknienie tkanki płucnej. Włókna azbestowe mogą zalegać w tkance płucnej przez długi okres, a proces zwłóknieniowy może pojawić się po wielu latach od ustania narażenia. Pylica azbestowa może zwiększyć wystąpienie raka płuca i międzybłoniaka opłucnej lub otrzewnej.

Rak płuca jest najbardziej powszechnym nowotworem złośliwym powodowanym przez azbest. Zagrożenie wystąpieniem raka płuca w badanych populacjach zawodowo narażonych na pył azbestu wykazuje duże zróżnicowanie w zależności od typu włókna, technologii przetwórstwa, zawartości włókien respirabilnych w pyłe, średnicy, długości, kształtu włókna, stężenia pyłu, liczby lat pracy w warunkach natężenia i ogólnej dawki pyłu⁹. Oba nowotwory, zarówno rak płuca, jak i międzybłoniak opłucnej, rozwijają się gwałtownie i charakteryzują się krótką przeżywalnością.

Nadal istnieje ryzyko narażenia na kontakt z wyrobami zawierającymi azbest w budynkach, urządzeniach i instalacjach poprzez:

- niewłaściwe składowanie odpadów azbestowych,
- użytkowanie wyrobów azbestowych, prowadzące do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym np. w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest,
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest.

W celu zminimalizowania narażenia na pył azbestowy wprowadzono zakaz produkcji i stosowania wyrobów zawierających azbest, a regulacje prawne określają wymogi dotyczące bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, a także obowiązki pracodawców i pracowników, wykonujących prace polegające na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

⁸ „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź 2004

⁹ *Ibidem*

2. Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Na mocy ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest w celu wyeliminowania produkcji, stosowania oraz obrotu wyrobami zawierającymi azbest zakazano wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyrobów zawierających azbest i azbestu, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

Definicja azbestu

Zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, azbestem nazywane są następujące włókniste krzemiany:

1. azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5,
2. azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,
3. azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,
4. azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
5. azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6,
6. azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Substancją stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska jest m.in. azbest.

Substancje te powinny być wykorzystywane, przemieszczane i eliminowane przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności, a instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Do instalacji lub urządzeń, co do których istnieje podejrzenie, iż były w nich wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska, stosuje się wymagania dotyczące postępowania z instalacjami i urządzeniami, w których były lub są wykorzystywane te substancje.

Oznakowanie wyrobów zawierających azbest

Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są

wykorzystywane wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo-cementowe należy oznakować.

W przypadku braku możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest oznakowanie umieszcza się w widocznym miejscu w każdym pomieszczeniu, w którym taka instalacja lub urządzenie się znajdują, dodając ostrzeżenie „Pomieszczenie zawiera azbest”. Oznakowanie rur azbestowo-cementowych umieszcza się na stałych elementach nadpoziomowych instalacji. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest podlegają oznakowaniu na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone nie podlegają oznakowaniu po potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia drogi zabezpieczonej. Wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku 1.

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych

Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wynika z art. 162 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest*, wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest inwentaryzuje się poprzez sporządzenie spisu z natury.

Wynik inwentaryzacji powinien zostać ujęty w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” (załącznik nr 2) i przedkładany corocznie w terminie **do dnia 31 stycznia** właściwemu marszałkowi województwa. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą przedkłada informację odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Informacja powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przedkłada się w formie pisemnej właściwemu organowi, a drugi egzemplarz powinien być przechowywany przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następnej informacji.

Informacja o rozmieszczeniu dróg zabezpieczonych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie *ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu, na terenie danej gminy oraz o potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia danej

drogi powinna być ogólnie dostępna w urzędzie gminy oraz na stronie internetowej urzędu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, informację o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska wójt, burmistrz lub prezydent miasta powinien przedkładać marszałkowi województwa do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy (załącznik 4) w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych oraz w formie pisemnej.

Sukcesywne eliminowanie azbestu

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, azbest podlega sukcesywnej eliminacji. Sposób postępowania z odpadami został określony w ustawie o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. Przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, wyroby zawierające azbest mogą być wykorzystywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi w terminie do **dnia 31 grudnia 2032 r.**

Pozostałe obowiązki właściciela nieruchomości

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, powinien przeprowadzić kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów.

Z przeprowadzonej kontroli okresowej powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach „Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 3).

Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych

Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych wynikają z:

1. *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* w zakresie uzyskiwania odpowiednich decyzji administracyjnych oraz transportu i gospodarki odpadami zawierającymi azbest,
2. *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.*

Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami. Natomiast wytwórca odpadów, który jednocześnie prowadzi działalność w zakresie rozbiórki i remontów obiektów, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest i który przetwarza te odpady w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania jednej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, obejmującej odpady powstające w wyniku rozbiórki i remontów oraz odpady powstałe w wyniku eksploatacji urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zobowiązany jest ponadto do przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania, posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:

- a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
- b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
- c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu,
- d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających

azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
3. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”,
4. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
5. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
6. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro,
7. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
8. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu, przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
9. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest powinny być prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Po wykonaniu prac, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie to powinno być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

Odpady zawierające azbest

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, azbest został zaliczony do kategorii odpadów niebezpiecznych (C25). Odpady azbestowe zostały umieszczone w następujących grupach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów:

- 06 07 01* Odpady azbestowe z elektrolizy
- 06 13 04* Odpady z przetwarzania azbestu
- 10 11 81* Odpady zawierające azbest
- 10 13 09* Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
- 15 01 11* Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
- 16 01 11* Okładziny hamulcowe zawierające azbest
- 16 02 12* Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
- 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. Zgodnie z ustawą z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, do materiałów niebezpiecznych stosowane są przepisy umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

Jednolity tekst umowy ADR został ogłoszony w oświadczeniu rządowym z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. W klasie 9, obejmującej materiały i przedmioty, które podczas przewozu stwarzają zagrożenie inne niż materiały objęte tytułami pozostałych klas, wymieniono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu. W grupie 2.2.9.1.4 umieszczono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu, obejmują azbest i zawierające go mieszaniny.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia

2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, a transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

Ewidencja odpadów niebezpiecznych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, ewidencja odpadów azbestowych powinna obejmować następujące dokumenty:

1. karty ewidencji odpadu (załącznik 5),
2. karty przekazania odpadu (załącznik 6).

Składowanie odpadów zawierających azbest

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, składowiska odpadów niebezpiecznych lub wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami: 17 06 01* materiały izolacyjne zawierające azbest lub 17 06 05* materiały konstrukcyjne zawierające azbest buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Odpady składowane są w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów. Każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnię zabezpiecza się przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi. Na składowisku odpadów lub kwaterze nie prowadzi się

robót mogących powodować uwolnienie włókien. Składowanie odpadów należy zakończyć na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko odpadów wypełnia się ziemią do poziomu terenu.

3. Inwentaryzacja wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada

3.1. Ogólna charakterystyka Gminy Iłowo-Osada

Gmina wiejska Iłowo-Osada położona jest w południowej części powiatu działdowskiego i zajmuje powierzchnię 103,8 km². Gmina Iłowo-Osada położona jest na terenie Wzniesień Mławskich¹⁰.

Gmina sąsiaduje z gminami: Działdowo od strony zachodniej, Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim (województwo mazowieckie) od strony wschodniej, gminami Janowiec Kościelny i Kozłowo od strony północnej i z miastem Mława od strony południowej¹¹. W skład Gminy wchodzi sołectwa: Iłowo-Osada, Iłowo Wieś, Janowo, Pruski, Purgalki, Białuty, Sochy, Brodowo, Gajówki, Mansfeldy, Narzym, Wierzbowo, Kraszewo, Mławka i Dźwierznia¹².

Gmina Iłowo-Osada jest jedną z gmin członkowskich Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna”. Do Związku należą także gminy: Płońnica, Działdowo, Rybno, Janowiec Kościelny, Kozłowo, Grodziczno, oraz Miasto i Gmina Lidzbark, Gmina – Miasto Działdowo, Gmina - Miasto Lubawa. Celem Związku jest współpraca zaangażowanych w jego działalność gmin w zakresie ochrony środowiska, przyrody, gospodarki komunalnej i wodnej, rekreacji i turystyki oraz szeroko rozumianej edukacji ekologicznej mieszkańców¹³.

Gminę zamieszkuje 7.248 osób, w tym 3.516 mężczyzn i 3.732 kobiety, a gęstość zaludnienia wynosi 70 os./km² (GUS, 31 grudnia 2010 r.)¹⁴.

Według danych na koniec 2010 r. w gminie działało 331 podmiotów gospodarczych, w tym 33 w sektorze publicznym, a 309 w prywatnym. 241 podmiotów, co stanowi 73% ogółu, to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W gminie ponadto działa 8 spółek handlowych, 2 spółki handlowe z udziałem kapitału

¹⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iłowo-Osada

¹¹ Ibidem

¹² <http://gminailowo.wizytowka.pl/>

¹³ Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” na lata 2008-2012

¹⁴ Bank Danych Lokalnych

zagranicznego oraz 3 spółdzielnie (GUS, 31 grudnia 2010 r.)¹⁵.

Na terenie Gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w miejscowości Iłowo-Osada oraz jego filia – Dom Kultury w Białutach. Na terenie Gminy znajduje się Gminna Biblioteka Publiczna w Iłowie-Osadzie oraz dwie jej filie – w Narzymiu i w Białutach. Świetlice wiejskie zlokalizowane są w miejscowościach: Brodowo, Dźwierznia, Iłowo Wieś, Mansfeldy, Pruski, Sochy. Do cyklicznych imprez organizowanych na terenie gminy należą:

- Ogólnopolskie Biegi Przelajowe,
- Ogólnopolski Festiwal Twórczości Religijnej „FERA”¹⁶.

Gmina Iłowo-Osada jest gminą o charakterze rolniczo-leśnym. Struktura użytkowania gruntów charakteryzuje się największym udziałem użytków rolnych, przy jednocześnie dość wysokim udziale lasów i gruntów leśnych. W 2005 roku powierzchnia użytków rolnych stanowiła 6.177 ha, w tym powierzchnia gruntów ornych – 5.258 ha (GUS, 2005)¹⁷. Lesistość Gminy wynosi 32,3 % (GUS, 31 grudnia 2010 r.)¹⁸. Wyraźnie daje się zauważyć dwudzielny charakter gminy. Północno-wschodnia i południowa część gminy obfituje w kompleksy leśne, natomiast w części północno-zachodniej przeważa charakter rolniczy, co związane jest z wcześniejszą działalnością na tym terenie państwowych gospodarstw rolnych¹⁹.

Sieć wodociągowa Gminy ma długość 83 km i korzysta z niej ponad 6.800 osób – 95% mieszkańców Gminy. Sieć kanalizacyjna ma długość 33,6 km i obejmuje 37% ludności – 2.689 osób (GUS, 31 grudnia 2009 r.)²⁰. Na terenie Gminy zlokalizowano dwie oczyszczalnie ścieków: w Iłowie-Osadzie i w Białutach, w której dowożone samochodami asenizacyjnymi przyjmowane są także ścieki z nieskanalizowanych terenów gminy²¹.

Gmina Iłowo-Osada położona jest na terenach atrakcyjnych pod względem krajobrazowym. Prognozuje się, że dobry kierunek rozwoju dla gminy mogłyby stanowić działania związane z rozwojem agroturystyki i turystyki wiejskiej²².

¹⁵ *Ibidem*

¹⁶ www.leksykonkultury.caik.eu

¹⁷ *Bank Danych Lokalnych*

¹⁸ *Ibidem*

¹⁹ *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iłowo-Osada*

²⁰ *Bank Danych Lokalnych*

²¹ *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iłowo-Osada*

²² *Ibidem*

3.2. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji

W ramach opracowania *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* przeprowadzona została inwentaryzacja obiektów budowlanych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi. Inwentaryzacją nie zostały objęte wyroby zawierające azbest z klasy I (wyroby miękkie).

Inwentaryzacja została przeprowadzona w trakcie wizyt terenowych z wykorzystaniem podkładów mapowych. Na podstawie podkładów mapowych i dodanej siatki ulic przygotowane zostały wydruki, które posłużyły jako materiał pomocniczy do przeprowadzenia inwentaryzacji. Zadaniem inspektorów terenowych było zaznaczenie na wydruku obiektów, które są pokryte płytami azbestowo-cementowymi. Adresy budynków (tam gdzie to było możliwe) pokrytych płytami azbestowo-cementowymi pozyskane zostały w terenie przez inspektorów terenowych.

W trakcie prac terenowych inspektorzy zgromadzili następujące dane dla każdego z obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

1. adres obiektu,
2. typ płyt azbestowo-cementowych, stanowiących pokrycie dachowe obiektów,
3. stopień nachylenia dachu spośród 2 następujących: płaski i skośny,
4. stan płyt azbestowo-cementowych (stopień pilności oceniony wizualnie).

Stan płyt azbestowo-cementowych został oceniony z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia *Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.) na podstawie oceny punktowej podanych niżej parametrów:

- a) sposobu zastosowania azbestu,
- b) struktury powierzchni wyrobu z azbestem,
- c) możliwości uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem,
- d) miejsca usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych,
- e) wykorzystania miejsca /obiektu /urządzenia budowlanego /instalacji przemysłowej.

Powyższa ocena ma charakter uznaniowy i subiektywny. Nie zdejmuje ona z właścicieli nieruchomości obowiązku dokonania oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Obowiązki właściciela nieruchomości zawierającej azbest zostały opisane w punkcie 2 *Prawne aspekty użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*.

Na podstawie danych przekazanych przez inspektorów terenowych i podkładu mapowego zostały zaznaczone w oprogramowaniu geoinformatycznym budynki pokryte płytami azbestowo-cementowymi. Dodatkowo dołączona została informacja o typie płyt azbestowo-cementowych, stopniu nachylenia dachu i stanie płyt azbestowo-cementowych.

Powierzchnia dachu pokrytego płytami azbestowo-cementowymi została obliczona w oprogramowaniu geoinformatycznym na podstawie obrysu podstawy budynku z uwzględnieniem informacji o stopniu nachylenia dachu. Szacunkowy błąd statystyczny przeliczenia powierzchni dachów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi może wynosić $\pm 10\%$.

W wyniku przeprowadzonych prac terenowych, kameralnych i z uwzględnieniem materiałów pozyskanych z Urzędu Gminy powstała baza danych zawierająca następujące dane:

1. nazwy ulic,
2. adresy budynków,
3. typ płyt azbestowo-cementowych w odniesieniu do pojedynczego budynku,
4. stopień nachylenia dachu w odniesieniu do pojedynczego budynku,
5. stan płyt azbestowo-cementowych (stopień pilności usunięcia) w odniesieniu do pojedynczego budynku,
6. uwagi.

Baza danych w formie elektronicznej jest integralną częścią *Programu*.

3.3. Analiza wyników inwentaryzacji wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada

3.3.1. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych

Wyrób zawierający azbest to każdy wyrób, w którym zawartość azbestu jest równa lub większa od 0,1%. Na podstawie danych zgromadzonych podczas inwentaryzacji oszacowano, iż powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych wynosi 207.781 m².

Tabela nr 1 Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych

Lp.	Typ	Powierzchnia [m ²]
1	płyty azbestowo-cementowe płaskie (karo)	7 890
2	płyty azbestowo-cementowe faliste	198 891
	Razem	206 781

Zinwentaryzowane płyty azbestowo-cementowe faliste stanowią ponad 96% łącznej powierzchni płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy.

Wykorzystując dane zawarte w tabeli nr 1 wykonano przeliczenie powierzchni pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych z [m²] na [Mg] przy założeniu, że średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 0,013 Mg. Otrzymane wyniki zostały przedstawione w tabeli nr 2.

Tabela nr 2 Ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	pokrycia dachów płytami azbestowo-cementowymi płaskimi	103
2	pokrycia dachów płytami azbestowo-cementowymi falistymi	2 585
	Razem	2 688

Na terenie Gminy Iłowo-Osada znajduje się 2.688 Mg płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych.

3.3.2. Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi

Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi to elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociagowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych, których usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych.

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy wynika, iż w wodociągach gminnych nie są wykorzystywane rury azbestowo-cementowe.

3.3.3. Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach budynków

W elewacjach 6 budynków zlokalizowanych na terenie Gminy zinwentaryzowano płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni 276 m² (4 Mg).

Tabela nr 3 Ilość płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w elewacjach budynków

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	elewacje i płyty z płyt azbestowo-cementowych płaskich	0
2	elewacje i płyty z płyt azbestowo-cementowych falistych	4
	Razem	4

3.3.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest

Na terenie Gminy Iłowo-Osada nie funkcjonują drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest.

3.3.5. Podsumowanie ilości wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada

Na terenie Gminy Iłowo-Osada znajduje się 2.692 Mg wyrobów azbestowo-cementowych. Zestawienie zostało opracowane w tabeli nr 4.

Tabela nr 4 Ilość wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada

Lp.	Miejsce występowania	Ilość [Mg]
1	Płyty azbestowe-cementowe stanowiące pokrycia dachowe obiektów budowlanych	2 688
2	Rury azbestowo-cementowe do unieszkodliwienia	0
3	Płyty azbestowo-cementowe w elewacjach obiektów budowlanych	4
	Razem	2 692

Z przeprowadzonej inwentaryzacji wynika, iż na terenie Gminy Iłowo-Osada znajduje się 2.692 Mg płyt azbestowo-cementowych, co w przeliczeniu na 1 km² powierzchni Gminy daje ok. 26 Mg/km².

Szczegółowe zestawienie otrzymanych wyników inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zostały przedstawione w załączniku nr 8 do *Programu*.

3.4. Rozmieszczenie przestrzenne płyt azbestowo-cementowych

Na terenie Gminy Iłowo-Osada zinwentaryzowane zostały 1.183 obiekty budowlane, w których wykorzystywane są płyty azbestowo-cementowe. Strukturę rozmieszczenia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych w podziale na poszczególne miejscowości Gminy Iłowo-Osada przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji w podziale na miejscowości Gminy Iłowo-Osada

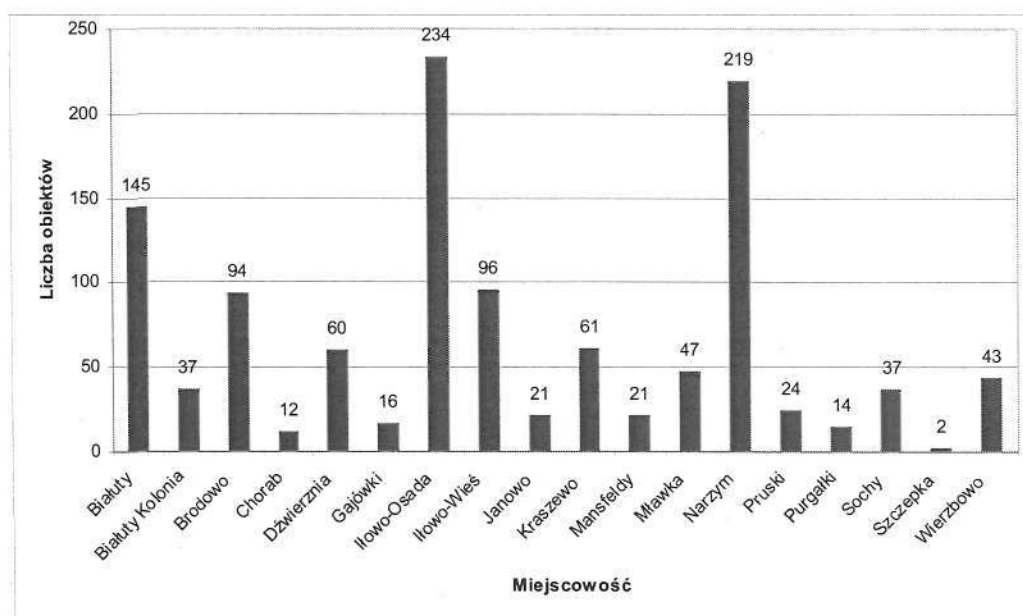
Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych [w m ²]
1	Białuty	145	33 574
2	Białuty Kolonia	37	5 207
3	Brodowo	94	13 547
4	Chorab	12	2 066
5	Dźwierznia	60	9 412
6	Gajówki	16	6 334
7	Iłowo-Osada	234	29 483
8	Iłowo-Wieś	96	13 256
9	Janowo	21	3 101
10	Kraszewo	61	8 486
11	Mansfeldy	21	3 342
12	Mławka	47	10 516
13	Narzym	219	39 884
14	Pruski	24	11 838
15	Purgałki	14	1 687
16	Sochy	37	5 247
17	Szczepka	2	211
18	Wierzbowo	43	9 866
	Razem	1 183	207 057

Najwięcej obiektów budowlanych, w których wykorzystywane są wyroby zawierające azbest znajduje się w Iłowie-Osadzie (234). Stanowią one ok. 21% łącznej liczby zinwentaryzowanych obiektów. 219 obiektów zlokalizowanych w Narzymiu stanowi kolejne 18,5% liczby obiektów. Łącznie zinwentaryzowane obiekty na terenie miejscowości Iłowo-Osada, Narzym i Białuty (145 obiektów) stanowią ponad połowę budynków z płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy.

Porównanie liczby obiektów budowlanych oraz ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Iłowo-Osada przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres nr 1 *Porównanie liczby obiektów budowlanych z wyrobami azbestowymi w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada*

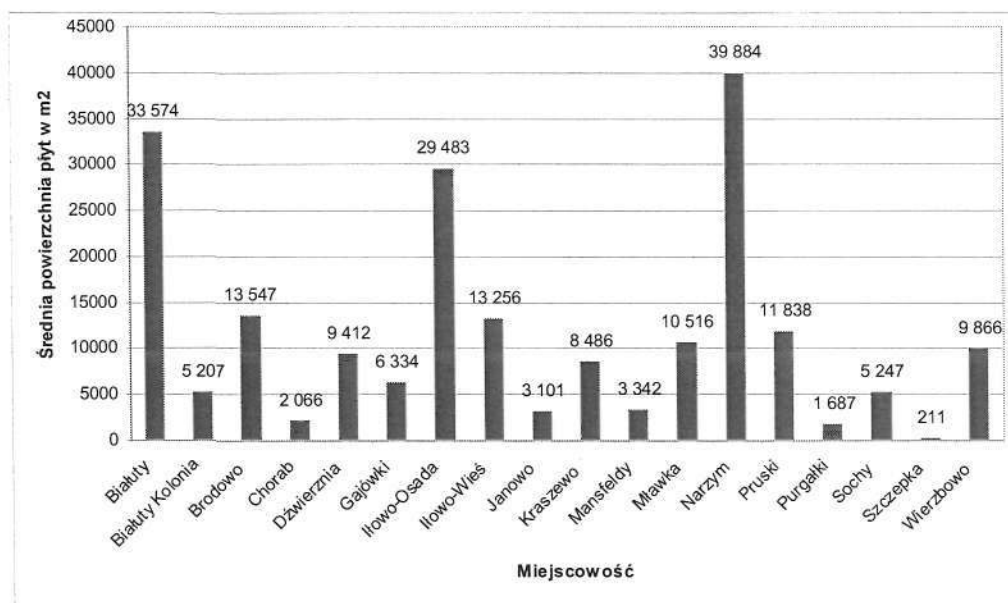
Najwięcej płyt azbestowo-cementowych [w m²] znajduje się w Narzymiu (39.884 m²). Jest to ponad 19% łącznej ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy. Razem z płytami zinwentaryzowanymi na terenie Białut (33.574 m²) i Iłowa-Osady (29.483 m²) stanowią one niemal połowę łącznej ilości płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada.

Najmniej płyt azbestowo-cementowych znajduje się w miejscowości Szczepka (211 m²). Stanowią one 0,1% łącznej ilości zinwentaryzowanych płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy.

Porównanie ilości płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Iłowo-Osada przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2 Porównanie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada

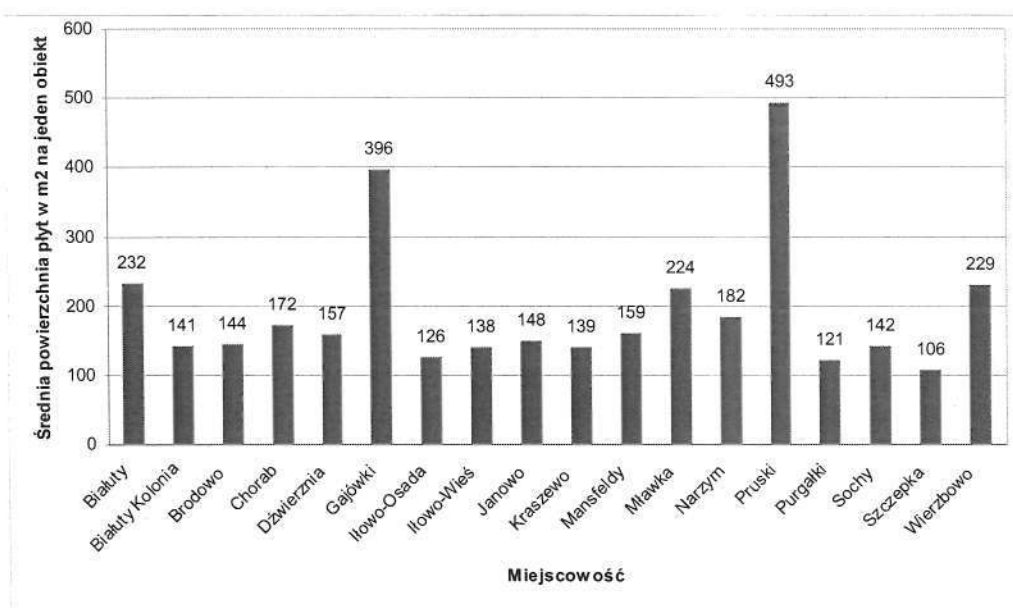

Średnia powierzchnia zinwentaryzowanego obiektu budowlanego na terenie Gminy Iłowo-Osada wyniosła 175 m². Natomiast w miejscowości Pruski średnia powierzchnia obiektu jest znacznie większa i wynosi 493 m². Wyniki wyższe od średniej obserwowane są także dla następujących miejscowości: Gajówki (396 m²), Białuty (232 m²), Wierzbowo (229 m²), Mławka (224 m²), oraz Narzým (182 m²).

Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada w odniesieniu do liczby zinwentaryzowanych obiektów budowlanych zostało przedstawione na wykresie nr 3.

Wykres nr 3 Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada

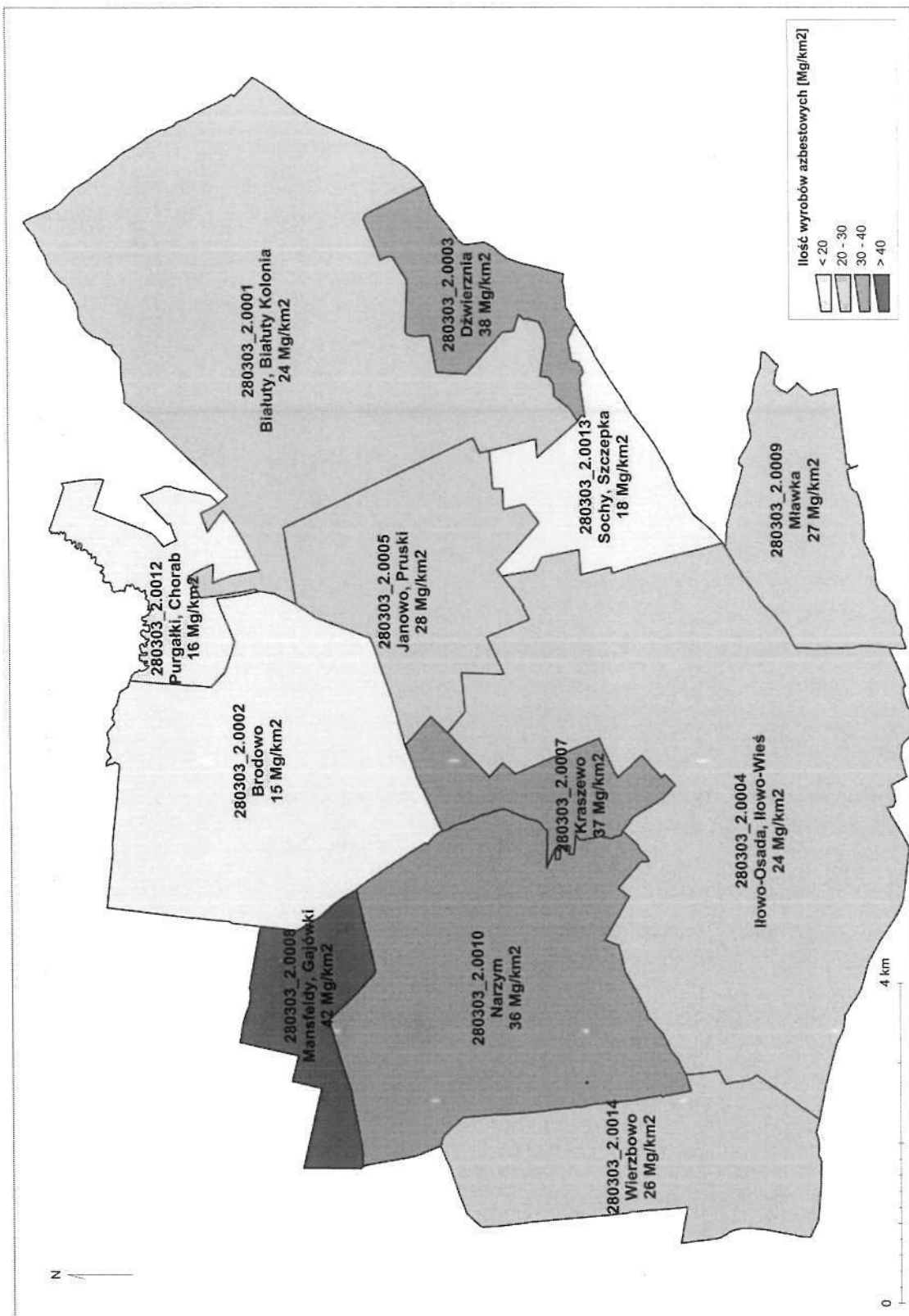

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w trakcie wizyt terenowych z wykorzystaniem wydruków z podkładów mapowych została opracowana baza danych. Umożliwiła ona przygotowanie **mapy rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest** wraz z oceną wizualną stanu płyt azbestowo-cementowych.

Przygotowano 2 rodzaje map: mapę poglądową rozmieszczenia wyrobów azbestowych na terenie Gminy Iłowo-Osada oraz mapę szczegółową w odniesieniu do zinwentaryzowanych obiektów w poszczególnych miejscowościach.

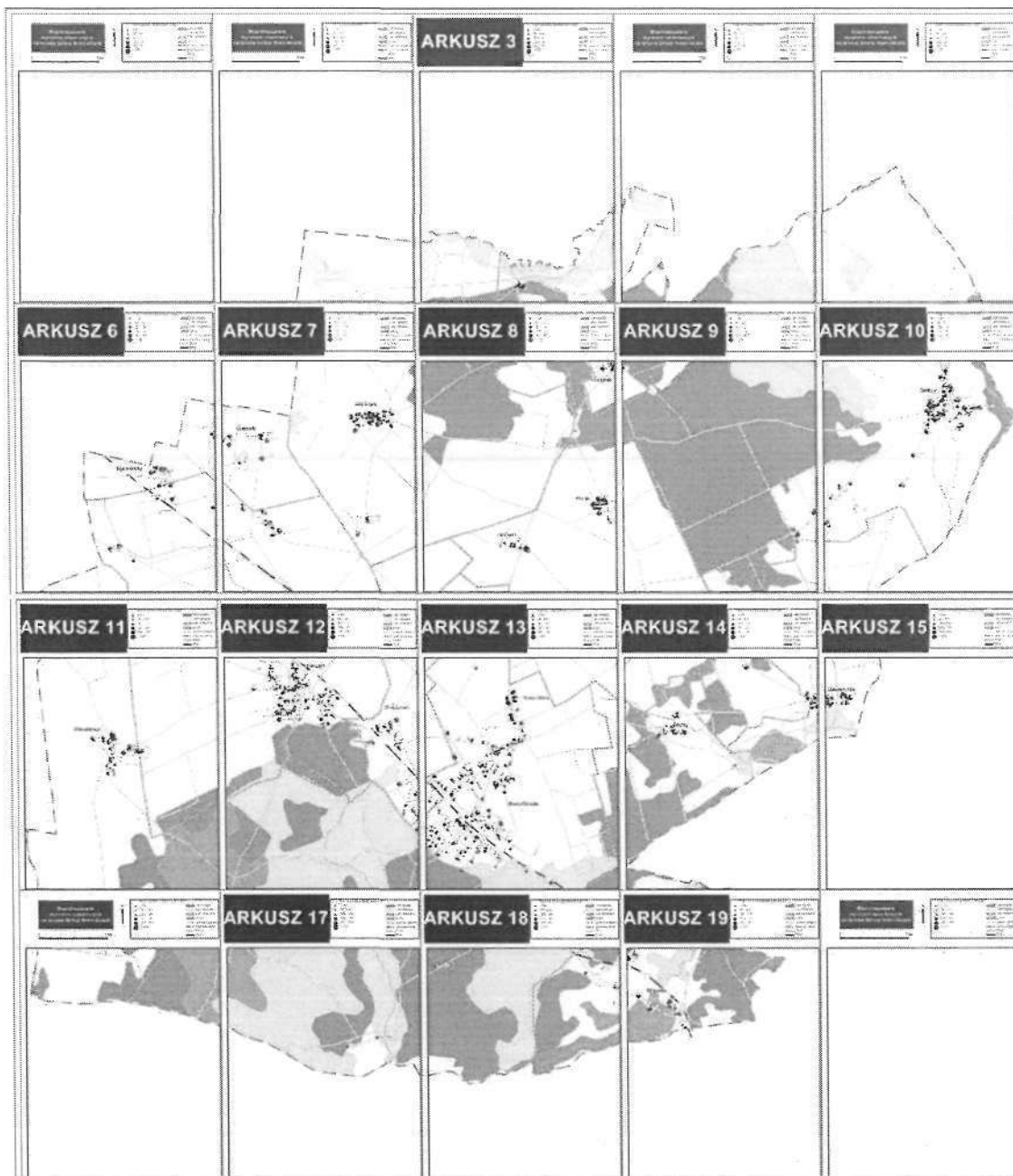

Mapa nr 1 Poglądowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Iłowo-Osada

Mapa nr 2 Szczegółowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Iłowo-Osada

3.5. Stan techniczny wyrobów zawierających azbest

W trakcie wizyt terenowych zgromadzone zostały informacje o stanie płyt azbestowo-cementowych, ocenionym wizualnie zgodnie z wymaganiami dla stopnia pilności w *Ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*. Otrzymane wyniki zestawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6 Wyniki inwentaryzacji według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy Iłowo-Osada

Lp.	Stopień pilności	Opis	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]
1	I	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	0	0
2	II	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	0	0
3	III	ponowna ocena w terminie do 5 lat	1 183	207 057

Wizualna ocena jakości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Iłowo-Osada zgodnie ze stopniem pilności wykazała, że:

- a) nie zinwentaryzowano wyrobów, które wymagałyby wymiany lub naprawy bezzwłocznie, tj. zostało zaliczonych do I stopnia pilności,
- b) nie zinwentaryzowano wyrobów, które wymagałyby ponownej oceny w czasie do 1 roku, tj. zostało zaliczonych do II stopnia pilności,
- c) 100% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w terminie do 5 lat, tj. zostało zaliczonych do III stopnia pilności.

3.6. Struktura własności wyrobów azbestowych

Wyniki inwentaryzacji terenowej wyrobów azbestowych zostały uzupełnione o informacje z Urzędu Gminy dotyczące typów własności poszczególnych obiektów. Na ich podstawie przygotowano analizę wyników inwentaryzacji w podziale na typ własności.

Tabela nr 7 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności

Lp.	Typ własności	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]
1	Własność Gminy Iłowo Osada	16	3 189
2	Własność Skarbu Państwa	65	31 483
3	Własność PKP	4	649
4	Własność prywatna	1 098	171 736
	Razem	1 183	207 057

Zdecydowana większość (prawie 93%) budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi jest własnością prywatną. Pozostałe 7% ilości zinwentaryzowanego azbestu, stanowią pokrycia dachowe budynków będących własnością Gminy Iłowo-Osada, Skarbu Państwa oraz PKP.

Struktura własności jest szczególnie istotnym zagadnieniem, gdyż koszty realizacji Programu będą ponoszone przez właścicieli obiektów, w których wykorzystywane są wyroby azbestowe, czyli w znacznej większości przez osoby fizyczne.

3.7. Obiekty użyteczności publicznej

Wizyty terenowe wykazały, że 4 obiekty użyteczności publicznej spośród znajdujących się na terenie Gminy Iłowo-Osada są pokryte płytami azbestowo-cementowymi. We wszystkich przypadkach są to płyty azbestowo-cementowe płaskie, o trzecim stopniu pilności usunięcia. W jednym przypadku wyroby azbestowe zlokalizowane zostały w elewacji budynku. Obiekty użyteczności publicznej z azbestowym pokryciem zlokalizowane są w Brodowie, Iłowie-Osadzie, Iłowie Wsi i Narzymiu.

Tabela nr 8 Wyniki inwentaryzacji obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Iłowo-Osada

Lp.	Miejscowość	Typ płyt azbestowo-cementowych	Powierzchnia [m ²]	Uwagi
1	Brodowo	faliste	709	OSP w Brodowie
2	Iłowo-Osada	faliste	120	Sklep
3	Iłowo Wieś	faliste	515	Świetlica wiejska, OSP
4	Narzym	faliste	313	OSP w Narzymiu
	Razem		1 657	

4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

4.1. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

Agencja Ochrony Środowiska USA (Environmental Protection Agency - EPA) opublikowała szereg dokumentów, w których zawarte są zasady informowania o ryzyku. Powszechnie przyjęto siedem następujących podstawowych zasad:

1. Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera.
2. Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, następnie oceniaj wyniki komunikowania się.
3. Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni.
4. Bądź uczciwy, szczerzy i otwarty.
5. Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi w procesie przekazywania informacji.
6. Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje zgodnie z regułami środków masowego przekazu.
7. Mów jasno i życzliwie²³.

Powodzenie realizacji podejmowanych przez władze Gminy Iłowo-Osada działań na rzecz ochrony środowiska i przyrody, w dużej mierze zależy od świadomości, aktywności i zmiany nawyków lokalnej społeczności. Program edukacyjny realizowany jest przez władze Gminy na różnych płaszczyznach i różnymi metodami poprzez ulotki, foldery, konkursy i festyny.

4.2. Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców Gminy

Planowane działania informacyjne o postępowaniu z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest mają na celu przekazanie rzetelnej i wiarygodnej informacji o azbestie. Mogą zostać podjęte z wykorzystaniem istniejących już kanałów dystrybucji:

1. Tablice informacyjne w Urzędzie Gminy Iłowo-Osada z notatkami o:
 - a) obowiązkach dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
 - b) obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji i złożenia informacji o wyrobach zawierających azbest (załącznik 2),
 - c) obowiązku sporządzenia *oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest* (załącznik 3),
 - d) zagrożeniach i skutkach dla zdrowia ludzi i środowiska przyrodniczego w przypadku niewłaściwego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających

²³ „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź 2004

- azbest,
- e) firmach, posiadających uprawnienia i zezwolenia do prowadzenia prac obejmujących usuwanie, zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest (dane adresowe i telefon kontaktowy),
 - f) możliwościach finansowego wsparcia i właściwego postępowania w przypadku prac remontowych obejmujących wymianę wyrobów zawierających azbest.
2. Akcje edukacyjne, mające na celu nauczanie młodzieży rozpoznawania wyrobów zawierających azbest, poinformowanie o szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i środowiska naturalnego oraz konieczności unieszkodliwienia azbestu do końca 2032 r. Akcje te powinny być prowadzone w szkołach w ramach zajęć lekcyjnych.
 3. Konkursy organizowane przez dyrektorów szkół, np. zaprojektowanie ulotki informacyjnej czy plakatu. Praca nagrodzona zostanie powielona w odpowiedniej liczbie egzemplarzy i udostępniona na tablicy w Urzędzie Gminy.
 4. Organizowane corocznie festyny oraz koncerty i imprezy okolicznościowe, w trakcie których szczególna uwaga zwrócona będzie na identyfikację „dzikich wysypisk” odpadów azbestowych oraz szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka.

Wszystkie akcje informacyjne i edukacyjne powinny być prowadzone równolegle na stronie internetowej Gminy.

4.3. Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest

Procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest podzielono na cztery grupy²⁴:

1. Grupa I Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.
 - a. Procedura 1 – obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.
 - b. Procedura 2 – obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.Procedury z grupy I zostały zamieszczone w załączniku nr 7.
2. Grupa II Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

²⁴ „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Warszawa, 2001

- a. Procedura 3 – postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.
 - b. Procedura 4 – prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych wraz z oczyszczeniem obiektu, terenu, instalacji.
3. Grupa III Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
- a. Procedura 5 – przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
4. Grupa IV Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
- a. Procedura 6 – składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

4.4. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Wyroby zawierające azbest mogą być bezpiecznie eliminowane przez przedsiębiorstwa posiadające zatwierdzone programy gospodarki odpadami.

Aktualny wykaz podmiotów posiadających decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami powstającymi w wyniku prowadzenia prac budowlanych związanych z usuwaniem i demontażem materiałów izolacyjnych i konstrukcyjnych zawierających azbest, znajduje się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz na stronie internetowej <http://wrota.warmia.mazury.pl/Ochrona-srodowiska/Odpady/opakowania/azbest/Firmy-usuwajace-AZBEST.html>.

4.5. Unieszkodliwianie odpadów azbestowych

Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. W województwie warmińsko-mazurskim funkcjonują dwa ogólnodostępne składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest. Jest to Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu o ograniczonym zasięgu – składowane mogą być na nim jedynie odpady znajdujące się na obszarze działania spółki oraz Składowisko Odpadów Niebezpiecznych Zawierających Azbest, zlokalizowane w miejscowości Półwieś.

Według dostępnych danych²⁵ wolna pojemność składowiska na odpady azbestowe w Elblągu wynosi 1.000 m³, natomiast w Półwi – 15.000 m³. Oba składowiska przyjmują dwa rodzaje odpadów azbestowych:

- materiały izolacyjne zawierające azbest (17 06 01*),
- materiały konstrukcyjne zawierające azbest (17 06 05*).

Jednocześnie, w województwie warmińsko-mazurskim zaplanowano uruchomienie Składowiska Odpadów Innych niż Niebezpieczne i Obojętne w Bartoszcach, o pojemności 8.000 Mg.

Ze względu na dostępność i odległość składowisk najbardziej dogodnym miejscem unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest i powstałych w wyniku realizacji *Gminnego programu usuwania azbestu* jest składowisko w miejscowości Półwieś. Wykaz składowisk przyjmujących odpady niebezpieczne w Polsce został zamieszczony w załączniku 9.

5. Harmonogram realizacji *Gminnego Programu Usuwania Azbestu*

Na mocy polskiego prawa wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż **do dnia 31 grudnia 2032 r.** Zgodnie z założeniami *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do 2032 roku.

Harmonogram realizacji *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* podzielono na 3 etapy, tj.:

I etap: lata 2011-2012,

II etap: lata 2013-2022,

III etap: lata 2023-2032.

Podział ten jest zbieżny z harmonogramem *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*. Zdecydowano o przyjęciu analogicznych etapów realizacji zadania w kontekście możliwości monitorowania jego realizacji w porównaniu z programami nadrzędnymi.

²⁵ Baza wyrobów i odpadów zawierających azbest

Tabela nr 9 Harmonogram realizacji Programu w podziale na 3 etapy

Lp.	Zadania	Etap I	Etap II	Etap III
		2011-2012	2013-2022	2023-2032
1	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest			
2	Opracowanie <i>Gminnego programu usuwania azbestu</i>			
3	Opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest			
4	Cykliczna aktualizacja bazy danych *			
5	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców			
6	Zapewnienie środków finansowych na realizację <i>Programu</i>			
7	Bezpieczne usunięcie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	5%	45%	50%
8	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych			
9	Aktualizacja <i>Programu</i>			

* W przypadku braku informacji od właścicieli obiektów pokrytych azbestem, konieczna wydaje się aktualizacja inwentaryzacji w terenie ze względu na fakt, iż 100% budynków pokrytych płytami azbestowymi wymaga ponownej oceny w ciągu 5 lat.

Inwentaryzacja (zadanie nr 1), *Gminny Program Usuwania Azbestu* (zadanie nr 2) oraz opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest (zadanie nr 3) zostały wykonane w roku 2011, co umożliwiło rozpoczęcie procesu monitorowania procesu usuwania wyrobów azbestowych (zadanie nr 8).

Każdemu zadaniu w każdym z etapów wdrażania *Programu* została przypisana jednostka odpowiedzialna za realizację zadania.

Tabela nr 10 Odpowiedzialność za realizację Programu

Lp.	Zadania	Jednostka odpowiedzialna
1	Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających	Gmina Iłowo-Osada
2	Opracowanie <i>Gminnego Programu Usuwania Azbestu</i>	Gmina Iłowo-Osada
3	Opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest	Gmina Iłowo-Osada
4	Cykliczna aktualizacja bazy danych	Gmina Iłowo-Osada
5	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców	Gmina Iłowo-Osada
6	Zapewnienie środków finansowych na realizację <i>Programu</i>	Właściciele obiektów / Gmina Iłowo-Osada
7	Bezpieczne usunięcie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	Właściciele obiektów / Gmina Iłowo-Osada
8	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych	Gmina Iłowo-Osada
9	Aktualizacja <i>Programu</i>	Gmina Iłowo-Osada

6. Koszty realizacji *Gminnego programu usuwania azbestu*

Całkowite koszty realizacji *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* obejmują nakłady poniesione na:

1. akcje informacyjno-edukacyjne,
2. koszty aktualizacji *Programu*,
3. koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych i elewacji,
4. koszty wykonania nowych pokryć dachowych i elewacji.

Koszty te będą ponoszone przez osoby fizyczne, przedsiębiorców, osoby prawne oraz Gminę Iłowo-Osada w odniesieniu do własnych obiektów.

Akcje informacyjno-edukacyjne

Do oszacowania kosztów realizacji *Programu* przyjęto, iż Urząd Gminy sfinansuje akcje informacyjno-edukacyjne lub pozyska fundusze zewnętrzne na ten cel.

Aktualizacja Programu

Zadania organizacyjne, polegające na stałej aktualizacji bazy danych, informowaniu mieszkańców i przedsiębiorców o możliwościach pozyskania dofinansowania na bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych zostaną zlecone podwykonawcom bądź będą wykonane przez pracowników Urzędu Gminy. Założono ponadto, że w trakcie realizacji Programu wykonane zostaną po 2 aktualizacje w II i III etapie realizacji Programu.

Koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z pokryć dachowych obiektów budowlanych

Do oszacowania kosztów usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Iłowo-Osada przyjęto, że powierzchnia zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe obiektów wynosi 206.781 m². Założono, że średni koszt demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na składowisku wynosi 1.100 zł brutto za 1 Mg. Został on wyliczony na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw z listy firm uprawnionych do usuwania i unieszkodliwiania azbestu.

Tabela nr 11 *Nakłady finansowe na usunięcie płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	ilość płyt azbestowo-cementowych do usunięcia	Mg	134	1 210	1 344	2 688
		m ²	10 339	93 051	103 391	206 781
2	koszt demontażu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych	tys. zł	147	1 331	1 478	2 956
Razem koszty			147	1 331	1 478	2 956

Oszacowane koszty usunięcia wyrobów azbestowych z pokryć dachowych obiektów budowlanych wynoszą 2.956 tys. zł.

Koszty wykonania nowych pokryć dachowych w obiektach budowlanych

Jako średni koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego przyjęto 70 zł brutto za 1 m² nowego pokrycia wykonanego z blachodachówki. Dane te zostały

pozyskane od producentów i firm dekararskich. W przypadku wykorzystania innych materiałów szacowane koszty mogą ulec zmianie.

Tabela nr 12 *Nakłady finansowe na wykonanie nowych pokryć dachowych (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	powierzchnia płyt azbestowo-cementowych do wymiany	m ²	10 339	93 051	103 391	206 781
2	koszt zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego	tys. zł	724	6 514	7 237	14 475
Razem koszty			724	6 514	7 237	14 475

Oszacowany koszt wykonania nowych pokryć dachowych wykonanych wynosi 14.475 tys. zł (według cen z 2011 r.).

Koszty usunięcia i wymiany płyt azbestowo-cementowych z elewacji obiektów budowlanych

Do oszacowania kosztów usunięcia płyt azbestowo-cementowych z elewacji budynków mieszkalnych przyjęto, że ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosi 276 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 4 Mg, a płyty azbestowo-cementowe zostaną unieszkodliwione w trakcie termomodernizacji budynków. Założono, że średni koszt termomodernizacji 1 m² elewacji wraz z zabudowaniem wyrobów azbestowych wynosi 150 zł brutto. Średni koszt został wyliczony na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorstw, świadczących usługi termomodernizacji i unieszkodliwiania azbestu. Otrzymane wyniki zostały przedstawione w tabeli nr 13.

Tabela nr 13 *Nakłady finansowe na wykonanie termomodernizacji elewacji (w tys. zł)*

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	Etap			Razem
			I	II	III	
1	powierzchnia płyt azbestowo-cementowych do usunięcia	m ²	14	124	138	276
2	koszt termomodernizacji obiektów wraz z unieszkodliwieniem odpadów azbestowych	tys. zł	2	19	21	42
Razem koszty			2	19	21	42

Oszacowany koszt usunięcia płyt azbestowo-cementowych stanowiących okładziny elewacji budynków mieszkalnych wraz z wykonaniem termomodernizacji budynków wynosi 42 tys. zł (według cen z 2011 r.).

Całkowite koszty realizacji *Programu*

Całkowite koszty realizacji *Programu* w latach 2011-2032 obejmują nakłady finansowe na akcje informacyjno-edukacyjne, aktualizację *Programu*, usunięcie i wymianę pokryć dachowych oraz termomodernizację budynków.

Tabela nr 14 Szacunkowe całkowite koszty realizacji *Programu* (w tys. zł)

Lp.	Zadanie	Etap			Razem
		I	II	III	
1	akcje informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców Gminy	4	20	20	44
2	aktualizacja <i>Programu</i>	-	10	10	20
3	koszt wymiany pokryć dachowych	871	7 845	8 715	17 431
4	koszt termomodernizacji budynków	2	19	21	42
Razem koszty		877	7 894	8 766	17 537

Prognozowane całkowite koszty realizacji *Programu* w latach 2011-2032 wynoszą 17,5 mln zł, z czego ponad 99% stanowią odpowiednio koszty wymiany pokryć dachowych, a 0,2% - koszty termomodernizacji budynków.

7. Źródła finansowania realizacji *Programu*

Możliwymi źródłami finansowania realizacji *Programu* są środki własne Gminy Iłowo-Osada, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, środki przewidziane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz kredyty preferencyjne z Banku Ochrony Środowiska i BGŻ.

Do opracowania prognozowanej struktury finansowania *Programu* przyjęto następujące założenia:

1. Z budżetu Gminy finansowane będą akcje informacyjno-edukacyjne oraz aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych.
2. Środki przewidziane w budżecie Gminy roku 2012 będą wynosiły 15 tys. zł, a w każdym roku realizacji *Programu* - ok. 2 tys. zł.

3. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.
4. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z BGŻ.
5. Około 5% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z BOŚ.
6. Około 10% płyt azbestowo-cementowych przewidzianych do usunięcia w danym roku zostanie usunięta i unieszkodliwiona przez właścicieli obiektów z wykorzystaniem dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
7. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w kolejnych latach będzie oferował dofinansowanie zadań, polegających na bezpiecznym usuwaniu azbestu.
8. Oferta BOŚ w kolejnych latach będzie przewidywała kredyty z dopłatami do odsetek z WFOŚiGW, a także kredyty na zakup i montaż urządzeń służących ochronie środowiska, z których można sfinansować zakup i montaż nowego pokrycia dachowego.

Tabela nr 15 *Prognozowana struktura finansowania realizacji Programu (w tys. zł)*

Lp.	Potencjalne źródła finansowania	Etap			Razem
		I	II	III	
1	Budżet Gminy Iłowo-Osada	17	20	20	57
2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Olsztynie	7	67	74	148
3	PROW 2007-2013	87	78	0	165
4	Kredyty w BOŚ i BGŻ	44	392	436	872
5	Środki własne właścicieli obiektów	722	7 337	8 236	16 295
	Razem	877	7 894	8 766	17 537

7.1 Alokacja środków finansowych z budżetu Gminy

Gmina Iłowo-Osada przewiduje przeznaczyć w roku 2012 kwotę 15 tys. zł na realizację zadań, wynikających z niniejszego Programu, a w każdym kolejnym roku jego realizacji - kwotę 2 tys. zł.

7.2 Możliwości pozyskania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu

W wyniku analizy dostępnych instrumentów finansowania ochrony środowiska wybrano instrumenty, które mogą zostać wykorzystane w celu dofinansowania realizacji *Gminnego programu usuwania azbestu*.

7.2.1. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie
ul. Św. Barbary 9, 10-026 Olsztyn,
tel. (089) 522-02-00, faks (089) 522-02-09
e-mail: info@wfosigw.olsztyn.pl
www.wfosigw.olsztyn.pl

Na liście przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Olsztynie znajdują się działania polegające na zwiększeniu ilości unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, realizowane w ramach Programu NFOŚiGW „*Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część III - Usuwanie wyrobów zawierających azbest*”.

Dofinansowanie w wysokości całkowitej 1,25 mln zł skierowane jest do jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i dla których przyjęte zostały uchwałami Rad Gminy gminne programy usuwania azbestu.

Kwota dofinansowania może wynieść 85% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia (50% ze środków NFOŚiGW oraz 35% ze środków WFOŚiGW). Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

Dofinansowanie przeznaczone jest na usuwanie odpadów zawierających azbest z budynków stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego, osób prywatnych, kościołów i związków wyznaniowych, wspólnot mieszkaniowych oraz jednostek sektora finansów publicznych, będących gminnymi lub powiatowymi

osobami prawnymi.

7.2.2. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie

Oddział BOŚ w Olsztynie
10-513 Olsztyn, ul. Kopernika 38
tel. (0-89) 512-14-00, faks (0-89) 512-14-00
e-mail: olsztyn@bosbank.pl

BOŚ Oddział w Olsztynie współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie w zakresie preferencyjnego kredytowania inwestycji polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest i realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w ramach linii kredytowej nr I.

Kredyty preferencyjne z dopłatami do oprocentowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie są przeznaczone dla:

1. osób fizycznych,
2. osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą,
3. samorządów oraz utworzonych przez nie jednostek organizacyjnych,
4. osób prawnych,
5. wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych.

Przedmiotem kredytowania objęta jest wymiana powierzchni dachowych lub elewacyjnych wykonanych z materiałów zawierających azbest, obejmująca: demontaż, transport i unieszkodliwianie odpadów, jak również zakup materiałów do wykonania zamiennych pokryć dachowych lub elewacyjnych i związane z ich montażem roboty budowlane.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne 0,5 WIBOR 3M + 2 p.p.,
2. kwota kredytu: do 80% kosztów realizowanej inwestycji, lecz nie więcej niż 2.000 zł brutto/Mg odpadu zawierającego azbest,
3. okres kredytowania: do 5 lat,
4. okres karencji: do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy kredytowej,
5. okres realizacji zadania: do 12 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji Kredytobiorcy,
6. prowizja przygotowawcza: 1% kwoty przyznanego kredytu.

7.2.3. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

Bank BGŻ S.A.
ul. Kasprzaka 10/16, 01-211 Warszawa
tel. (022) 860-40-00, faks (022) 860-50-00
www.bgz.pl

Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ) współpracuje z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie udzielania kredytów preferencyjnych. Podstawą do udzielania przez ARiMR pomocy ze środków krajowych, w tym dopłat do oprocentowania kredytów, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR. Zasady udzielania dopłat do oprocentowania ustalane są przez ARiMR. Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt preferencyjny są:

1. osoby fizyczne, posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, z wyłączeniem emerytów i rencistów,
2. osoby prawne,
3. jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Przedmiotem kredytowania w ramach linii o symbolu **nIP** zgodnie z *Warunkami i zasadami udzielania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych* m.in. mogą być objęte koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych, w tym wyrobów azbestowych, pod warunkiem realizowania inwestycji polegającej na budowie, przebudowie lub remoncie obiektów służących do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej.

Warunki kredytowania są następujące:

1. oprocentowanie: zmienne, ustalane w oparciu o aktualną stopę redyskonta, nie mniej niż 2%,
2. kwota kredytu: nie może przekroczyć:
 - a. 80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 4.000.000 zł,
 - b. 70% wartości nakładów inwestycyjnych na działki specjalne produkcji rolnej i wynosić więcej 8.000.000 zł,
 - c. 70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych i wynosić więcej niż 16.000.000 zł,
 - d. łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) i b) nie może przekroczyć 8.000.000 zł,

- e. łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi na realizację równocześnie kilku inwestycji wymienionych w pkt a) - c) nie może przekroczyć 16.000.000 zł.
- 3. okres kredytowania: do 8 lat,
- 4. okres karencji: do 2 lat.

7.2.4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
Al. Jana Pawła II 70, 00-175 Warszawa
tel. 0 800 38 00 84, faks 022 318-53-30
www.arimr.gov.pl
e-mail: info@arimr.gov.pl

Działanie 121 Modernizacja gospodarstw rolnych

Beneficjentami w ramach działania 121 *Modernizacja gospodarstw rolnych* mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz spółki osobowe działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej.²⁶

W ramach działania wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące modernizacji produkcji rolnej, w szczególności:

1. inwestycje materialne:
 - a) budowa lub remont połączone z modernizacją budynków lub budowli,
 - b) zakup lub instalacja maszyn, urządzeń, w tym sprzętu komputerowego,
 - c) zakładanie, modernizacja sadów lub plantacji wieloletnich,
 - d) zakup, instalacja lub budowa elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej, przygotowania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej;
2. inwestycje niematerialne:
 - a) zakup patentów, licencji, w tym licencji na oprogramowanie,
 - b) usługi związane z przygotowaniem dokumentacji technicznej lub ekonomicznej dotyczącej projektu oraz nadzorem technicznym, związane bezpośrednio z realizacją projektu.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 121 *Modernizacja gospodarstw rolnych* w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł. Do realizacji mogą być przyjęte operacje, których wysokość kosztów kwalifikowanych będzie wynosiła powyżej 20.000 zł.

²⁶ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

Ograniczenie to nie dotyczy operacji obejmujących wyłącznie wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do składowania nawozów naturalnych lub projektów związanych z dostosowaniem do norm wspólnotowych.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Modernizacja gospodarstw rolnych" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz.U. 207 poz. 1372.

Działanie 311 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Beneficjentami w ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* może być rolnik, który nie osiągnął wieku emerytalnego lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo małżonek tego rolnika²⁷.

W ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektu, który może być dofinansowany w ramach przedmiotowego działania zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. W przypadku projektów związanych z turystyką wiejską (w tym agroturystyką) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki będą także kosztem kwalifikowalnym.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju

²⁷ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz.U. nr 166 poz. 1125.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 311 *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej* w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 100.000 zł. Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Działanie 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Beneficjentem w ramach działania 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* może być osoba fizyczna lub osoba prawna, lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo zatrudniające poniżej 10 osób, i mające obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro²⁸.

W ramach działania 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* wspierane będą inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektów, które realizowane są w działaniu 312 *Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw* zalicza się koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej. Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym wyrobów azbestowych) będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić 50% kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania 312 *Tworzenie*

²⁸ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

i rozwój mikroprzedsiębiorstw w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 300.000 zł, z tym, że beneficjent może otrzymać dotację w wysokości odpowiednio:

- 100.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsca pracy,*
- 200.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsca pracy,*
- 300.000 zł, jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy.*

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz. U. nr 55, poz. 335.

8. Monitoring procesu realizacji Programu

Monitoring realizacji pozwoli na bieżącą analizę oraz kontrolę zgodności założonego harmonogramu realizacji z faktycznymi działaniami podejmowanymi przez właścicieli poszczególnych obiektów. Kontrolowanie zmian w skali gminy w odniesieniu do poszczególnych budynków pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu. Każda zmiana w zakresie liczby budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi, ilości czy też stanu wyrobów zawierających azbest zgłoszona przez właściciela budynku zostanie naniesiona w bazie danych przez pracownika Urzędu Gminy, co umożliwi bieżącą aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest.

W przypadku braku informacji od właścicieli/zarządców budynków koniecznym jest przeprowadzenie aktualizacji inwentaryzacji w terenie. Wynika to z faktu, iż 100% zinwentaryzowanych obiektów wymaga ponownej oceny w ciągu 5 lat (stopień pilności III). Działania te pozwolą w efektywny sposób monitorować proces usuwania azbestu w odniesieniu do konkretnych obiektów.

W celu efektywnego monitorowania przyjęto wskaźniki, służące ocenie wdrażania Gminnego programu usuwania azbestu.

Tabela nr 16 Wskaźniki oceny wdrażania Programu

Lp.	Wskaźniki oceny	Jednostka
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	Mg/rok
3	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok
4	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami azbestowymi	szt.

Na podstawie bazy danych o lokalizacji i powierzchni/elewacji pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych oraz proponowanych powyżej wskaźników oceny wdrażania Programu, możliwe będzie monitorowanie Gminnego Programu Usuwania Azbestu, jak również realizacja zadań określonych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.

Wskaźnik ilości wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy powinien ulegać zmniejszeniu w każdym roku realizacji Programu, począwszy od wartości bazowej wynoszącej 26 Mg/km² w 2011 r.

Wskaźnik ilości unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w [Mg/rok] przy założeniu równomierności rozłożenia procesu w każdym roku realizacji poszczególnych etapów Programu powinien wynosić odpowiednio:

1. etap I – ok. 67 Mg/rok,
2. etap II – ok. 121 Mg/rok,
3. etap III – ok. 135 Mg/rok.

Nakłady finansowe ponoszone na usunięcie odpadów zawierających azbest przy założeniu równomierności rozłożenia procesu w czasie powinny wynosić odpowiednio:

1. etap I – 74,5 tys. zł/rok,
2. etap II – 135 tys. zł/rok,
3. etap III – ok. 150 tys. zł/rok.

Wskaźnik ilości „dzikich wysypisk” z odpadami azbestowymi na terenie Gminy w roku bazowym wynosi 0. Jest to szczególnie wrażliwy wskaźnik w monitorowaniu bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest. Należy zwrócić szczególną uwagę, m.in. poprzez akcje informacyjno-edukacyjne, aby po zdemontowaniu wyroby azbestowe trafiły na uprawnione składowisko.

Zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* przyjętym przez Radę Ministrów RP 14.07.2009 r. (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15.03.2010 r.) do zadań samorządu gminnego należy:

1. gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, także w ramach planów gospodarki odpadami,
3. organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
4. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w *Programie*,
5. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
6. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,
7. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
8. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu*,
9. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

9. Podsumowanie

Głównym celem opracowania *Gminnego Programu Usuwania Azbestu* jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych na terenie Gminy Iłowo-Osada pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w gminie. Na podstawie uzyskanych wyników inwentaryzacji można stwierdzić, iż na terenie Gminy znajduje się 207.057 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 2.692 Mg.

Odpady azbestowe z terenu Gminy Iłowo-Osada mogą być przyjmowane na składowisku w miejscowości Półwieś, a także na pozostałych składowiskach w Polsce.

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do końca 2032 roku. Przyjęto harmonogram zgodny z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032*.

Na podstawie wyników inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachowe i elewacje obiektów budowlanych przyjęto, iż w etapie I w latach 2011-2012 powinno zostać unieszkodliwione 134 Mg odpadów azbestowych, w etapie II w latach 2013-2022 - 1212 Mg, w etapie III w latach 2023-2032 – 1 346 Mg.

Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest (łącznie z zakupem i montażem nowych pokryć dachowych) wynoszą ok. 17,5 mln zł, w tym w pierwszym okresie, tj. do 2012 roku - ok. 873 tys. zł. Należy podkreślić, iż koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych stanowią ponad 80% kosztów realizacji *Programu*. Przewiduje się, że koszty te będą pokrywane głównie przez właścicieli obiektów. Możliwe jest również wykorzystanie źródeł zewnętrznych finansowania części działań, polegających na bezpiecznym usuwaniu wyrobów azbestowych, tj. środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a także kredytów preferencyjnych z Banku Ochrony Środowiska i BGŻ.

Monitoring *Programu* powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych budynków, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

10. Bibliografia

1. „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, red. Neonila Szeszenia-Dąbrowska, Łódź, 2004,
2. „Bezpieczne postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest”, red. Jerzy Dyczka, Materiały specjalistycznego kursu szkoleniowego, AGH, Kraków, 26-27.06.2003,
3. „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001,
4. Bank Danych Regionalnych, www.stat.gov.pl,
5. Baza wyrobów i odpadów zawierających azbest, www.bazaazbestowa.pl,
6. Oświadczenie rządowe z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r., Dz.U. nr 99, poz. 667,
7. Plan Gospodarki Odpadami dla Gmin Członków Ekologicznego Związku Gmin „DZIAŁOWSZCZYŻNA” na lata 2008-2012,
8. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2007 – 2010,
9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iłowo-Osada,
10. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, Warszawa, 2010,
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, Dz.U. nr 216, poz. 1824,
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 162, poz. 1089,
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz.U. Nr 212, poz. 1769,
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31,
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 71, poz. 649,
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, Dz.U. Nr 249, poz. 1673,

17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dz.U. nr 39, poz. 320,
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, Dz.U. nr 112, poz. 1206,
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz.U. nr 124, poz. 1033,
20. Strona internetowa dotycząca Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Iłowie-Osadle, www.leksykonkultury.ceik.eu,
21. Strona internetowa dotycząca Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłowie-Osadle, www.leksykonkultury.ceik.eu,
22. Strona internetowa dotycząca Gminy Iłowo-Osada, www.gminailowo.wizytowka.pl,
23. Strona internetowa WFOŚiGW we Olsztynie,
24. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. z 2004 r. nr 3, poz. 20 z późn. zm.,
25. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, Dz.U. z 2007 r. nr 39 poz. 251 z późn. zm.,
26. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.,
27. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw, Dz.U. nr 100, poz. 1085 z późn. zm.,
28. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, Dz.U. nr 199, poz. 1671 z późn. zm.

11. Spis załączników, tabel, wykresów i map

Załącznik 1. Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi	70
Załącznik 2. Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest	71
Załącznik 3. Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	72
Załącznik 4. Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska	74
Załącznik 5. Karta ewidencji odpadu	75
Załącznik 6. Karta przekazania odpadu	76
Załącznik 7. Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów	77
Załącznik 8. Szczegółowe zestawienie wyników inwentaryzacji	81
Załącznik 9. Wykaz składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest	105
Tabela nr 1 Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych	23
Tabela nr 2 Ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych	23
Tabela nr 3 Ilość płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w elewacjach budynków	24
Tabela nr 4 Ilość wyrobów azbestowo-cementowych na terenie Gminy Iłowo-Osada	24
Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji w podziale na miejscowości Gminy Iłowo-Osada	25
Tabela nr 6 Wyniki inwentaryzacji według stopni pilności usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy Iłowo-Osada	45
Tabela nr 7 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności	46
Tabela nr 8 Wyniki inwentaryzacji obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Iłowo-Osada	46
Tabela nr 9 Harmonogram realizacji Programu w podziale na 3 etapy	51
Tabela nr 10 Odpowiedzialność za realizację Programu	52
Tabela nr 11 Nakłady finansowe na usunięcie płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów budowlanych (w tys. zł)	53
Tabela nr 12 Nakłady finansowe na wykonanie nowych pokryć dachowych (w tys. zł)	54
Tabela nr 13 Nakłady finansowe na wykonanie termomodernizacji elewacji (w tys. zł)	54
Tabela nr 14 Szacunkowe całkowite koszty realizacji Programu (w tys. zł)	55
Tabela nr 15 Prognozowana struktura finansowania realizacji Programu (w tys. zł)	56
Tabela nr 16 Wskaźniki oceny wdrażania Programu	64
Wykres nr 1 Porównanie liczby obiektów budowlanych z wyrobami azbestowymi w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada	26
Wykres nr 2 Porównanie ilości wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada	27
Wykres nr 3 Porównanie średniej powierzchni płyt azbestowo-cementowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Iłowo-Osada	28
Mapa nr 1 Poglądowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Iłowo-Osada	29
Mapa nr 2 Szczegółowa mapa rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Iłowo-Osada	30

Załącznik 1. Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi

Pomieszczenie zawiera azbest*

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest.

Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokidolit/azbest niebieski".

Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik 2. Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
.....
2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
3. Rodzaj zabudowy³⁾:
4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:
5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:
6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:
7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:
8. Stopień pilności⁷⁾:
9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:
a) nazwa i numer dokumentu:
- b) data ostatniej aktualizacji:
10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:
11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....
(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik 3. Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	

20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stale lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

¹⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.

²⁾ Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.

³⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.

⁴⁾ Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).

⁵⁾ Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik 4. Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

Gmina:
 Powiat:
 Województwo:

Informacje za okres:
 określające stan na dzień:

Dział 1. Informacje dotyczące azbestu

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest ¹⁾	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary	Ilość	Uwagi ²⁾

Objaśnienia:

¹⁾ Przy określaniu nazwy wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- * płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- * płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- * rury i złącza azbestowo-cementowe,
- * izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- * wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- * przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- * szczeliwa azbestowe,
- * taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- * wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciemnych,
- * papier i tektura,
- * inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

²⁾ Należy wskazać obiekt, w którym znajdują się wyroby zawierające azbest, oraz określić ich stan - stopień uszkodzenia wyrobów zawierających azbest.

Załącznik 5. Karta ewidencji odpadu

KARTA EWIDENCJI ODPADU ¹⁾					Nr karty		Rok kalendarzowy		
Kod odpadu ¹⁾									
Rodzaj odpadu ²⁾									
Pracownia zajętość PCP w odpadzie ³⁾									
Posiadacz odpadów ⁴⁾									
Adres posiadacza odpadów⁴⁾									
Województwo			Gmina		Miejscowość		Telefon służbowy	Faks służbowy	
Ulica			Nr domu		Nr lokalu		Kod pocztowy		
Miejsce prowadzenia działalności⁴⁾									
Województwo			Gmina		Miejscowość		Telefon służbowy	Faks służbowy	
Ulica			Nr domu		Nr lokalu		Kod pocztowy		
Działalność w zakresie: ⁵⁾									
W			Zb		Od		Un	Ok	
Gospodarowanie odpadami									
Miejsce	Masa wytworzonych odpadów [kg]	Masa odstrzeżonych odpadów innych niż [Mg] [kg]	Masa otrzymanych odpadów [kg]	Nr karty przekazania odpadu ¹²⁾	we własnym zakresie			odpady przekazane	imię i nazwisko osoby przekazującej odpad
					masa [kg]	metoda [kg]	metoda [kg]	masa [kg]	

Objaśnienia:

- 1) W przypadku wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji odpadu dla każdego miejsca prowadzenia działalności, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. W przypadku odbierania odpadów komunalnych należy sporządzić osobno kartę dla każdej gminy, z terenu której odpady komunalne są odbierane. Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w zakresie odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz prowadzącego stację demontażu i prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.), w zakresie gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji.
- 2) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 3) Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- 4) Podać imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów. W przypadku odbierania odpadów komunalnych posiadaczem obowiązującym do wypełnienia karty ewidencji odpadu jest przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- 6) Podać adres miejsca prowadzenia działalności. W przypadku posiadania decyzji na prowadzenie działalności na terenie całego kraju lub na określonym obszarze należy wskazać adres siedziby lub miejsca zamieszkania posiadacza odpadów. W przypadku przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy podać województwo i gminę.
- 7) Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W - wytwarzanie odpadów, Zb - zbieranie odpadów, Od - odzysk, Un - unieszkodliwianie odpadów, Ok - odbieranie odpadów komunalnych.
- 8) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 9) Nie dotyczy odpadów komunalnych.
- 10) Odpady komunalne w rozumieniu definicji zawartej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 11) Wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 12) Podać nr karty przekazania, na podstawie której odpad został przyjęty. W przypadku przywozu odpadów na terytorium kraju należy wpisać "Przywóz do RP". W przypadku przyjmowania odpadów z innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu. W przypadku przyjmowania odpadów od posiadacza zwolnionego z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów rubryka pozostaje niewypełniona.
- 13) Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie.
- 14) Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 15) Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 16) Podać nr karty przekazania odpadu, którą został przekazany innemu posiadaczowi odpadów. W przypadku wywozu odpadów poza terytorium kraju należy wpisać "Wywóz poza RP". W przypadku przekazania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na własne potrzeby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach należy wpisać "Przekazane os. fiz.". W przypadku przekazywania do innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

Załącznik 6. Karta przekazania odpadu

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU			Nr karty ¹⁾	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{2,3)}	Transportujący odpad ^{4,5)}	Posiadacz odpadów, który przyjmuje odpad ⁶⁾		
Adres ⁵⁾	Adres ^{5,6)}	Adres ⁵⁾		
Nr REGON ⁷⁾	Nr REGON ^{5, 8)}	Nr REGON ⁷⁾		
Miejsce przeznaczenia odpadów ⁹⁾				
Rodzaj procesu przebiegu zania, które mu powinien zostać poddany odpad ⁶⁾				
Wnieść o wydanie dokumentu potwierdzającego odzysk lub recykling ¹⁰⁾				
			TAK ☐	NIE ☐
Kod odpadu ¹¹⁾	Rodzaj odpadu ¹²⁾			
Data przekazania ^{12,13)}	Masa przekazanych odpadów [Mg] ¹⁴⁾	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ¹⁵⁾		
Potwierdzam przekazanie odpadu				
Potwierdzam wykonanie usługi transportu ^{4, 6)}				
Potwierdzam przyjęcie odpadu				
data, pieczęć i podpis			data, pieczęć i podpis	

Objaśnienia:

- 1) Numer jest nadawany przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- 2) Podać imię i nazwisko lub nazwę podmiotu.
- 3) W przypadku odpadów komunalnych do wypełnienia karty przekazania odpadu jest obowiązany przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 4) Dotyczy przedsiębiorcy transportującego odpady, niebędącego posiadaczem odpadów, działającego na zlecenie innego posiadacza odpadów, który zlecił mu wykonanie usługi transportu odpadów.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- 6) O ile posiada.
- 7) W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich transportujących odpad z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- 8) Podać adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu transportującym odpady.
- 9) Dotyczy stacji demontażu w przypadku przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podać symbol R lub D. Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 10) Dotyczy dokumentów wystawianych przez prowadzących odzysk lub recykling na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).
- 11) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 12) W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu.
- 13) Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady temu samemu posiadaczowi odpadów.
- 14) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 15) Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik 7. Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów²⁹

Procedura nr 1

Sporządzenie „Oceny Stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”

Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest

Opracowanie corocznego planu kontroli jakości powietrza dla pomieszczeń zawierających azbest

Sporządzenie informacji dla wójta/burmistrza/prezydenta (corocznie)

Opracowanie instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest

Oznakowanie pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest

Zaznaczenie na planach sytuacyjnych terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest

Opis procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji i urządzeń oraz terenów gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy wyciek bezpiecznego ich użytkowania.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres posiadania budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - niezależnie od ich wielkości lub stanu, jeżeli znajdują się tam wyroby zawierające azbest.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu - gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest - ma obowiązek sporządzenia - w 2 egzemplarzach - „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 4). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej - sporządzają następną „Oceny...” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” - tzn.:

- Po 5-u latach - jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieuszkodzone,

²⁹ „Bezpieczne postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest” pod red. Jerzego Dyczka, Materiały specjalistycznego kursu szkoleniowego, AGH, Kraków, 26-27.06.2003

- Po roku - jeżeli przy poprzedniej „Ocenie...” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia.

Wyroby, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia - powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz „Oceny...” właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właściwemu terenowo organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego - w terminie do 30-tu dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - do czasu sporządzenia następnej „Oceny...”.

Właściciel lub zarządca zobowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia stosownej informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta - właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji są odpowiednio w załącznikach:

- Załącznik 2 - Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.
- Załącznik 3 - Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

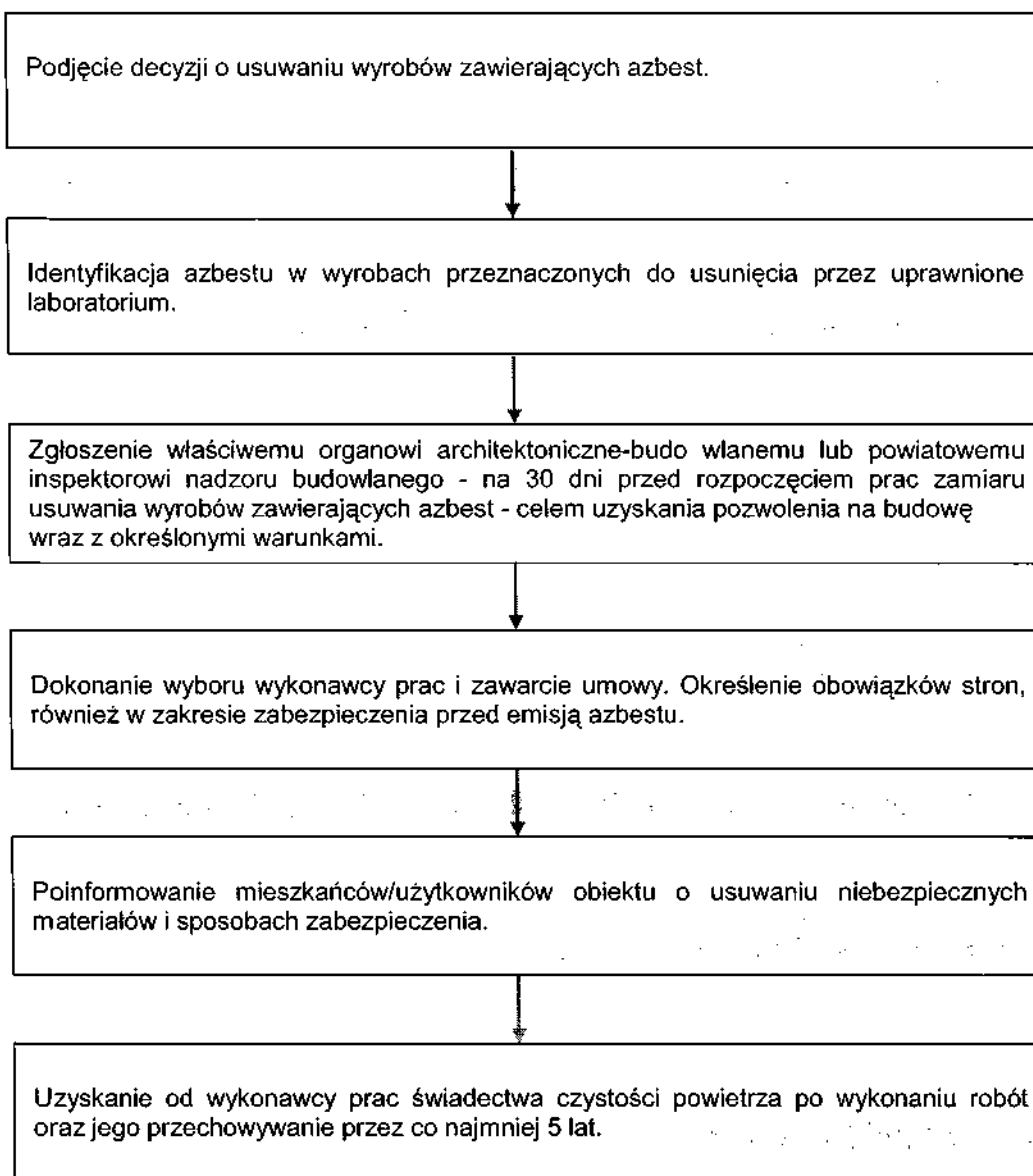
Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest - co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- Oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest - odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (załącznik 1).
- Opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest.
- Zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu o: znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”), lub jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolid a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje, uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska - właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwz; dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura nr 2

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i postępowania właścicieli zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów z wyrobami zawierającymi azbest - przed i w czasie wykonywania prac usuwania lub zabezpieczenia takich prac.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się

azbest lub wyroby zawierające azbest - powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów - o ile informacja ta, nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu.

Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność. Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- Sporządzaniu „Oceny...”
- Sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta
- Zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczających lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac - wytwarzającym odpady niebezpieczne.

Właściciel lub zarządca może zlecić innym - fachowo przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym - przeprowadzenia czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu i wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek zgłoszenia - na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien zostać sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 31 ust. 3, pkt.2 oraz art. 36 ust.1 pkt. 1 i 4 ustawy - *Prawo budowlane*. Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych skutkuje - na podstawie ustawy - *Prawo ochrony środowiska* - odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac - wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac.

Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością.

Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Załącznik 8. Szczegółowe zestawienie wyników inwentaryzacji

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1	Białuty		2	50	2	3	25
2	Białuty		3	53	2	3	74
3	Białuty		3	53	2	3	232
4	Białuty		3	53	2	3	324
5	Białuty		3	53	2	3	238
6	Białuty		4	52	2	3	252
7	Białuty		4	52	2	3	298
8	Białuty		4	52	2	3	182
9	Białuty		4	52	2	3	96
10	Białuty		5	72	2	3	194
11	Białuty		5	72	2	3	137
12	Białuty		5	72	2	3	14
13	Białuty		5	72	2	3	4
14	Białuty		6	73	2	3	173
15	Białuty		6	73	2	3	195
16	Białuty		7	104/2	2	3	219
17	Białuty		7	104/2	2	3	184
18	Białuty		7	104/2	2	3	247
19	Białuty		7	104/2	2	3	477
20	Białuty		8	106	2	3	117
21	Białuty		8	106	2	3	55
22	Białuty		10	108/4	2	3	198
23	Białuty		10	108/4	2	3	366
24	Białuty		11	109	2	3	192
25	Białuty		11	109	2	3	190
26	Białuty		11	109	2	3	280
27	Białuty		11	109	2	3	67
28	Białuty		13	111	2	3	182
29	Białuty		13	111	2	3	208
30	Białuty		16	113	2	3	293
31	Białuty		16	113	2	3	109
32	Białuty		16	113	2	3	154
33	Białuty		17	120	2	3	270
34	Białuty		17	120	2	3	231
35	Białuty		17	120	2	3	178
36	Białuty		18	139	2	3	171
37	Białuty		18	139	2	3	48
38	Białuty		18	139	2	3	108
39	Białuty		18	139	2	3	328
40	Białuty		19	140/1	2	3	180
41	Białuty		19	140/1	2	3	156
42	Białuty		19	140/1	2	3	91
43	Białuty		19	140/1	2	3	180
44	Białuty		19	140/1	2	3	170
45	Białuty		19	140/1	2	3	368
46	Białuty		20	141	2	3	157
47	Białuty		20	141	2	3	112
48	Białuty		22	155	2	3	255
49	Białuty		22	155	2	3	30

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
50	Białuty		23	170/4	2	3	94
51	Białuty		25	168	2	3	60
52	Białuty		25	168	2	3	125
53	Białuty		27	163	2	3	181
54	Białuty		27	163	2	3	140
55	Białuty		27	163	2	3	90
56	Białuty		28	164	2	3	223
57	Białuty		28	164	2	3	181
58	Białuty		28	164	2	3	140
59	Białuty		28	164	2	3	40
60	Białuty		28	164	2	3	85
61	Białuty		29	165	2	3	110
62	Białuty		29	165	2	3	79
63	Białuty		29	166	2	3	134
64	Białuty		31	172	2	3	133
65	Białuty		32	175	2	3	35
66	Białuty		32	175	2	3	150
67	Białuty		32	175	2	3	123
68	Białuty		34	180/2	2	3	225
69	Białuty		34	180/2	2	3	45
70	Białuty		35	181	2	3	122
71	Białuty		36	185/1	2	3	9
72	Białuty		36	183/1	2	3	19
73	Białuty		36	183/1	2	3	11
74	Białuty		38	187	2	3	382
75	Białuty		38	186	2	3	354
76	Białuty		38	186	2	3	316
77	Białuty		39	188	2	3	12
78	Białuty		39	188	2	3	83
79	Białuty		39	189/2	2	3	23
80	Białuty		39	189/2	2	3	433
81	Białuty		40	190	2	3	153
82	Białuty		40	190	2	3	78
83	Białuty		42	195	2	3	148
84	Białuty		43	171	2	3	192
85	Białuty		43	171	2	3	46
86	Białuty		45	201/4	2	3	136
87	Białuty		45	201/4	2	3	238
88	Białuty		45	201/4	2	3	222
89	Białuty		45	201/4	2	3	78
90	Białuty		46	200/2	2	3	284
91	Białuty		46	200/2	2	3	245
92	Białuty		46	200/2	2	3	144
93	Białuty		46	200/2	2	3	121
94	Białuty		48	342	2	3	563
95	Białuty		10A	108/1	2	3	238
96	Białuty		10A	108/1	2	3	40
97	Białuty		14a	112/1	2	3	82
98	Białuty		14a	112/1	2	3	92
99	Białuty		14a	112/1	2	3	78
100	Białuty		30A	174	2	3	17

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
101	Białuty		38B	176	2	3	19
102	Białuty		38B	176	2	3	8
103	Białuty		40a	191/1	2	3	102
104	Białuty		41 A	193/2	2	3	402
105	Białuty		41A	193/2	2	3	327
106	Białuty		41A	193/2	2	3	184
107	Białuty		42a	196	2	3	221
108	Białuty		46A	223	2	3	140
109	Białuty		46A	223	2	3	137
110	Białuty		46A	223	2	3	243
111	Białuty		46A	223	2	3	148
112	Białuty		47/1	340	2	3	146
113	Białuty		47/2	340	2	3	6
114	Białuty		47/3	340	2	3	93
115	Białuty		47/5	340	2	3	66
116	Białuty		BN	147/1	2	3	14
117	Białuty		BN	330/1	2	3	76
118	Białuty		BN	323	2	3	13
119	Białuty		BN	323	2	3	21
120	Białuty		BN	199/3	2	3	50
121	Białuty		BN	199/3	2	3	50
122	Białuty		BN	333	2	3	14
123	Białuty		BN	333	2	3	6
124	Białuty		BN	337	2	3	10
125	Białuty		BN	199/4	2	3	2485
126	Białuty		BN	152/2	2	3	1157
127	Białuty		BN	152/2	2	3	16
128	Białuty		BN	199/5	2	3	824
129	Białuty		BN	199/5	2	3	1162
130	Białuty		BN	199/5	2	3	1138
131	Białuty		BN	199/5	2	3	1788
132	Białuty		BN	199/5	2	3	1807
133	Białuty		BN	199/5	2	3	1775
134	Białuty		BN	199/5	2	3	1812
135	Białuty		BN	348	2	3	29
136	Białuty		BN	348	2	3	28
137	Białuty		BN	348	2	3	13
138	Białuty		BN	348	2	3	17
139	Białuty		BN	348	2	3	20
140	Białuty		BN	348	2	3	13
141	Białuty		BN	349	2	3	195
142	Białuty		BN	349	2	3	12
143	Białuty		BN	350	2	3	20
144	Białuty		BN	241/1	2	3	380
145	Białuty		BN	241/1	2	3	26
146	Białuty Kolonia		55	239	2	3	286
147	Białuty Kolonia		55	239	2	3	209
148	Białuty Kolonia		55	239	2	3	53
149	Białuty Kolonia		55	239	2	3	136
150	Białuty Kolonia		56	238/3	2	3	53
151	Białuty Kolonia		57	209	2	3	82

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
152	Białuty Kolonia		58	248	2	3	144
153	Białuty Kolonia		58	247	2	3	133
154	Białuty Kolonia		58	248	2	3	146
155	Białuty Kolonia		59	250/1	2	3	74
156	Białuty Kolonia		60	255/2	2	3	266
157	Białuty Kolonia		60	255/2	2	3	124
158	Białuty Kolonia		60	255/2	2	3	293
159	Białuty Kolonia		60	255/2	2	3	80
160	Białuty Kolonia		61	312	2	3	297
161	Białuty Kolonia		61	312	2	3	191
162	Białuty Kolonia		61	312	2	3	229
163	Białuty Kolonia		61	312	2	3	137
164	Białuty Kolonia		64	311	2	3	205
165	Białuty Kolonia		64	311	2	3	209
166	Białuty Kolonia		64	311	2	3	75
167	Białuty Kolonia		65	36/1	2	3	45
168	Białuty Kolonia		65	36/1	2	3	43
169	Białuty Kolonia		65	36/1	2	3	44
170	Białuty Kolonia		65	36/1	2	3	219
171	Białuty Kolonia		66	38/2	2	3	10
172	Białuty Kolonia		67	39	2	3	359
173	Białuty Kolonia		67	39	2	3	26
174	Białuty Kolonia		68	309	2	3	102
175	Białuty Kolonia		68	309	2	3	140
176	Białuty Kolonia		68	309	2	3	144
177	Białuty Kolonia		69	44	2	3	150
178	Białuty Kolonia		69	44	2	3	178
179	Białuty Kolonia		69	42	2	3	96
180	Białuty Kolonia		BN	42	2	3	130
181	Białuty Kolonia		BN	42	2	3	39
182	Białuty Kolonia		BN	42	2	3	60
183	Brodowo		1	113	1	3	338
184	Brodowo		3	115	2	3	221
185	Brodowo		3	115	2	3	361
186	Brodowo		3	115	2	3	145
187	Brodowo		3	115	2	3	40
188	Brodowo		3	115	2	3	60
189	Brodowo		4	116/3	2	3	167
190	Brodowo		5	117/3	2	3	59
191	Brodowo		5	117/3	2	3	208
192	Brodowo		7	119	2	3	151
193	Brodowo		7	119	2	3	247
194	Brodowo		7	119	2	3	30
195	Brodowo		7	119	2	3	18
196	Brodowo		8	121	2	3	240
197	Brodowo		8	121	2	3	33
198	Brodowo		9	122	2	3	167
199	Brodowo		9	122	2	3	175
200	Brodowo		9	122	2	3	115
201	Brodowo		10	123	2	3	126
202	Brodowo		10	123	2	3	32

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
203	Brodowo		11	124/1	2	3	159
204	Brodowo		12	40	2	3	29
205	Brodowo		13	126	2	3	181
206	Brodowo		13	126	2	3	90
207	Brodowo		14	128	2	3	115
208	Brodowo		14	128	2	3	99
209	Brodowo		15	130	2	3	148
210	Brodowo		15	130	2	3	115
211	Brodowo		16	131	2	3	158
212	Brodowo		16	131	2	3	38
213	Brodowo		18	134/1	2	3	43
214	Brodowo		18	134/1	2	3	144
215	Brodowo		18	134/1	2	3	51
216	Brodowo		19	127	2	3	221
217	Brodowo		19	127	2	3	85
218	Brodowo		20	242	2	3	181
219	Brodowo		20	242	2	3	96
220	Brodowo		22	240	2	3	92
221	Brodowo		22	240	2	3	14
222	Brodowo		23	243	2	3	124
223	Brodowo		25	245	2	3	274
224	Brodowo		26	246/1	2	3	170
225	Brodowo		26	246/1	2	3	43
226	Brodowo		26	246/1	2	3	60
227	Brodowo		27	238	2	3	137
228	Brodowo		28	237	2	3	238
229	Brodowo		28	237	2	3	208
230	Brodowo		29	235	2	3	38
231	Brodowo		29	235	2	3	27
232	Brodowo		29	235	2	3	46
233	Brodowo		31	233	2	3	512
234	Brodowo		31	233	2	3	120
235	Brodowo		31	233	2	3	132
236	Brodowo		31	233	2	3	43
237	Brodowo		32	232	2	3	291
238	Brodowo		34	230/1	2	3	252
239	Brodowo		34	230/1	1	3	206
240	Brodowo		35	229	2	3	150
241	Brodowo		37	226/2	2	3	11
242	Brodowo		39	222/2	2	3	102
243	Brodowo		39	222/2	2	3	120
244	Brodowo		39	222/2	2	3	98
245	Brodowo		40	221	2	3	202
246	Brodowo		40	221	2	3	18
247	Brodowo		41	194/3	2	3	322
248	Brodowo		41	194/3	1	3	136
249	Brodowo		42	190	2	3	117
250	Brodowo		43	188	1	3	139
251	Brodowo		45	186	2	3	218
252	Brodowo		45	186	2	3	39
253	Brodowo		45	186	2	3	58

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
254	Brodowo		47	210	2	3	46
255	Brodowo		47	210	2	3	387
256	Brodowo		47	210	2	3	197
257	Brodowo		49	214/1	2	3	188
258	Brodowo		50	218	2	3	382
259	Brodowo		50	218	2	3	238
260	Brodowo		51	219	2	3	221
261	Brodowo		51	219	2	3	51
262	Brodowo		52	217/2	2	3	182
263	Brodowo		55	259/1	2	3	50
264	Brodowo		58	208/2	2	3	141
265	Brodowo		58	208/2	2	3	38
266	Brodowo		59	209/3	2	3	20
267	Brodowo		59	209/3	2	3	43
268	Brodowo		59	209/4	2	3	182
269	Brodowo		59	209/4	2	3	139
270	Brodowo		49A	216	2	3	709
271	Brodowo		BN	214/2	2	3	14
272	Brodowo		BN	259/2	2	3	225
273	Brodowo		BN	259/2	2	3	303
274	Brodowo		BN	259/2	2	3	22
275	Brodowo		BN	259/2	2	3	33
276	Brodowo		BN	259/2	2	3	93
277	Chorab		1	96	2	3	168
278	Chorab		1	96	2	3	124
279	Chorab		1	96	2	3	150
280	Chorab		1	96	2	3	214
281	Chorab		1	96	2	3	89
282	Chorab		2	69	2	3	509
283	Chorab		2	69	2	3	279
284	Chorab		2	69	2	3	183
285	Chorab		2	69	2	3	20
286	Chorab		3	70/2	2	3	88
287	Chorab		3	70/2	2	3	160
288	Chorab		BN	49	2	3	82
289	Dźwierznia		1	67	2	3	103
290	Dźwierznia		1	67	2	3	130
291	Dźwierznia		2	66	2	3	273
292	Dźwierznia		2	66	2	3	122
293	Dźwierznia		3	65	2	3	199
294	Dźwierznia		3	65	2	3	270
295	Dźwierznia		4	64	2	3	250
296	Dźwierznia		5	63	2	3	320
297	Dźwierznia		6	62	2	3	23
298	Dźwierznia		6	62	2	3	270
299	Dźwierznia		6	52	2	3	332
300	Dźwierznia		6	52	2	3	178
301	Dźwierznia		8	59	2	3	132
302	Dźwierznia		8	59	2	3	127
303	Dźwierznia		9	56/1	2	3	372
304	Dźwierznia		10	56/2	2	3	32

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
305	Dźwierznia		10	55	2	3	62
306	Dźwierznia		10	55	2	3	38
307	Dźwierznia		10	55	2	3	57
308	Dźwierznia		11	54/3 54/3 54/3	2	3	184
309	Dźwierznia		11	54/3	2	3	47
310	Dźwierznia		11	54 / 3 54/3	2	3	37
311	Dźwierznia		12	53	2	3	94
312	Dźwierznia		12	53	2	3	43
313	Dźwierznia		12	53	2	3	115
314	Dźwierznia		14	12	2	3	205
315	Dźwierznia		14	12	2	3	124
316	Dźwierznia		16	307	2	3	185
317	Dźwierznia		16	118	2	3	359
318	Dźwierznia		17	119	2	3	123
319	Dźwierznia		17	119	2	3	30
320	Dźwierznia		18	130	2	3	129
321	Dźwierznia		18	130	2	3	8
322	Dźwierznia		18	130	2	3	156
323	Dźwierznia		20	132	2	3	110
324	Dźwierznia		20	132	2	3	124
325	Dźwierznia		21	133	2	3	263
326	Dźwierznia		21	133	2	3	24
327	Dźwierznia		21	132	2	3	45
328	Dźwierznia		22	134/1	2	3	130
329	Dźwierznia		22	134/1	2	3	116
330	Dźwierznia		23	136	2	3	65
331	Dźwierznia		23	136	2	3	392
332	Dźwierznia		23	136	2	3	404
333	Dźwierznia		23	136	2	3	222
334	Dźwierznia		24	129	2	3	218
335	Dźwierznia		24	127	2	3	115
336	Dźwierznia		24	127	2	3	134
337	Dźwierznia		25	125	2	3	296
338	Dźwierznia		26	140	2	3	148
339	Dźwierznia		26	140	2	3	79
340	Dźwierznia		29	144	2	3	177
341	Dźwierznia		29	144	2	3	158
342	Dźwierznia		31	145	2	3	27
343	Dźwierznia		31	145	2	3	212
344	Dźwierznia		31	146	2	3	42
345	Dźwierznia		31	146	1	3	180
346	Dźwierznia		BN	15	2	3	140
347	Dźwierznia		BN	271	2	3	298
348	Dźwierznia		BN	271	2	3	164
349	Gajówki		2	5/14	2	3	274
350	Gajówki		3	5/9	2	3	252
351	Gajówki		4	5/10	2	3	236
352	Gajówki		5	22/1	2	3	65
353	Gajówki		6	23	2	3	8
354	Gajówki		7	24/2	2	3	201

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
355	Gajówki		9	102	2	3	87
356	Gajówki		9	102	1	3	310
357	Gajówki		11	11/3	1	3	147
358	Gajówki		12	10/2	2	3	228
359	Gajówki		13	18/1	1	3	154
360	Gajówki		15	16	1	3	508
361	Gajówki		BN	12/1	2	3	1961
362	Gajówki		BN	5/27	2	3	1475
363	Gajówki		BN	5/12	2	3	206
364	Gajówki		BN	5/11	2	3	222
365	łowo-Osada	100-lecia	10	457	1	3	151
366	łowo-Osada	19 Stycznia	3	245	2	3	170
367	łowo-Osada	19 Stycznia	5	244	2	3	34
368	łowo-Osada	19 Stycznia	7	243	2	3	153
369	łowo-Osada	19 Stycznia	8	261	2	3	127
370	łowo-Osada	19 Stycznia	8	261	2	3	21
371	łowo-Osada	19 Stycznia	15	239	1	3	168
372	łowo-Osada	19 Stycznia	17	238	2	3	55
373	łowo-Osada	19 Stycznia	18	256	2	3	74
374	łowo-Osada	19 Stycznia	18	255	1	3	107
375	łowo-Osada	19 Stycznia	20	253	1	3	150
376	łowo-Osada	19 Stycznia	20	253	2	3	77
377	łowo-Osada	19 Stycznia	24	251/2	2	3	48
378	łowo-Osada	19 Stycznia	24	251/2	2	3	123
379	łowo-Osada	19 Stycznia	26	250	2	3	122
380	łowo-Osada	19 Stycznia	24a	251/1	2	3	150
381	łowo-Osada	Akacyjna	12	365/10	2	3	10
382	łowo-Osada	Akacyjna	19	450	2	3	47
383	łowo-Osada	Akacyjna	25	375/5	2	3	61
384	łowo-Osada	Akacyjna	29	374/2	2	3	59
385	łowo-Osada	Akacyjna	35	372/5	2	3	53
386	łowo-Osada	Akacyjna	39	371	2	3	158
387	łowo-Osada	Broniewskiego	4	169	2	3	65
388	łowo-Osada	Broniewskiego	6	165	2	3	93
389	łowo-Osada	Broniewskiego	6	166	2	3	65
390	łowo-Osada	Broniewskiego	8	165	2	3	137
391	łowo-Osada	Broniewskiego	8	165	2	3	57
392	łowo-Osada	Broniewskiego	12	164/2	1	3	119
393	łowo-Osada	Broniewskiego	14	163	2	3	115
394	łowo-Osada	Broniewskiego	14	163	2	3	50
395	łowo-Osada	Broniewskiego	22	157/3	2	3	48
396	łowo-Osada	Broniewskiego	18b	160/2	2	3	182
397	łowo-Osada	Broniewskiego	18b	160/2	2	3	175
398	łowo-Osada	Broniewskiego	18b	160/2	2	3	182
399	łowo-Osada	Długa	5	681/2	2	3	161
400	łowo-Osada	Długa	5	681/2	2	3	84
401	łowo-Osada	Długa	10	637	2	3	188
402	łowo-Osada	Długa	10	637	1	3	130
403	łowo-Osada	Długa	11	679	2	3	69
404	łowo-Osada	Długa	15	694/3	2	3	83
405	łowo-Osada	Długa	17	694/3	2	3	22

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
406	łowo-Osada	Długa	17	694/7	2	3	31
407	łowo-Osada	Długa	19	695	1	3	136
408	łowo-Osada	Długa	23	698/1	2	3	215
409	łowo-Osada	Długa	37	655	2	3	56
410	łowo-Osada	Dolna	1	254	2	3	33
411	łowo-Osada	Dolna	1	254	2	3	22
412	łowo-Osada	Dolna	1	254	2	3	9
413	łowo-Osada	Dolna	7	150/3	2	3	177
414	łowo-Osada	Dolna	7	150/3	2	3	163
415	łowo-Osada	Dolna	7	150/3	2	3	41
416	łowo-Osada	Dolna	9	149/2	2	3	158
417	łowo-Osada	Dolna	9	149/2	2	3	106
418	łowo-Osada	Dolna	BN	31	2	3	1609
419	łowo-Osada	Dwukoły	BN	1124	2	3	161
420	łowo-Osada	Dwukoły	BN	1124	2	3	157
421	łowo-Osada	Dwukoły	BN	3169/9	2	3	197
422	łowo-Osada	Dwukoły	BN	3170/9	2	3	175
423	łowo-Osada	Jagiellońska	1	842/13	2	3	184
424	łowo-Osada	Jagiellońska	3	842/15	2	3	359
425	łowo-Osada	Jagiellońska	5	842/7	2	3	25
426	łowo-Osada	Jagiellońska	9	276	2	3	270
427	łowo-Osada	Jagiellońska	14	516/2	2	3	161
428	łowo-Osada	Jagiellońska	32	876/2	2	3	184
429	łowo-Osada	Kochanowskiego	6A	512/15	2	3	132
430	łowo-Osada	Kochanowskiego	6A	512/15	2	3	12
431	łowo-Osada	Kosynierów	1	187/1	2	3	223
432	łowo-Osada	Kosynierów	1	187/1	2	3	60
433	łowo-Osada	Kosynierów	1	187/1	2	3	9
434	łowo-Osada	Kosynierów	4	183	2	3	88
435	łowo-Osada	Kosynierów	14	176/1	2	3	63
436	łowo-Osada	Kosynierów	10b	179/10	2	3	153
437	łowo-Osada	Kosynierów	10c	179/11	2	3	173
438	łowo-Osada	Kościelna	2	232/2	1	3	141
439	łowo-Osada	Kościelna	4	231	2	3	163
440	łowo-Osada	Kościelna	4	231	2	3	72
441	łowo-Osada	Kościelna	11	168/1	1	3	178
442	łowo-Osada	Kościelna	15	153/3	2	3	147
443	łowo-Osada	Kościuszki	2	421/2	2	3	50
444	łowo-Osada	Kościuszki	3	435	2	3	60
445	łowo-Osada	Kościuszki	6	420	2	3	17
446	łowo-Osada	Kraszewska	2	191/2	2	3	191
447	łowo-Osada	Kraszewska	2	191/2	2	3	35
448	łowo-Osada	Kraszewska	2	191/2	2	3	42
449	łowo-Osada	Kraszewska	3	273	2	3	372
450	łowo-Osada	Kraszewska	3	273	2	3	68
451	łowo-Osada	Kraszewska	4	190	2	3	47
452	łowo-Osada	Kraszewska	4	190	2	3	83
453	łowo-Osada	Kraszewska	10	156	2	3	141
454	łowo-Osada	Kraszewska	10	156	2	3	54
455	łowo-Osada	Kraszewska	10	156	2	3	31
456	łowo-Osada	Kraszewska	14	154	2	3	129

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
457	Iłowo-Osada	Kraszewska	14	154	2	3	85
458	Iłowo-Osada	Kraszewska	4a	189/2	2	3	322
459	Iłowo-Osada	Kraszewska	8a	173/1	2	3	236
460	Iłowo-Osada	Krzywa	7	937	1	3	216
461	Iłowo-Osada	Krzywa	7	937	2	3	6
462	Iłowo-Osada	Krzywa	11	939/1	2	3	67
463	Iłowo-Osada	Krzywa	12	514	1	3	126
464	Iłowo-Osada	Krzywa	17	536/2	2	3	177
465	Iłowo-Osada	Krzywa	22	1098	2	3	133
466	Iłowo-Osada	Krzywa	30	502/1	2	3	130
467	Iłowo-Osada	Kwiatowa	4	378/3	2	3	208
468	Iłowo-Osada	Kwiatowa	4A	378/4	2	3	140
469	Iłowo-Osada	Leśna	5	498/1	2	3	346
470	Iłowo-Osada	Leśna	5	498/1	2	3	12
471	Iłowo-Osada	Leśna	19	492/7	2	3	61
472	Iłowo-Osada	Leśna	19	492/7	2	3	128
473	Iłowo-Osada	Leśna	21	492/8	2	3	47
474	Iłowo-Osada	Leśna	28	429	2	3	245
475	Iłowo-Osada	Leśna	30	428/1	2	3	91
476	Iłowo-Osada	Leśna	7A	497/4	2	3	260
477	Iłowo-Osada	Lipowa	3	365/8	2	3	246
478	Iłowo-Osada	Lipowa	4	833/6	2	3	25
479	Iłowo-Osada	Lipowa	6	833/5	2	3	382
480	Iłowo-Osada	Lipowa	8	833/4	2	3	212
481	Iłowo-Osada	Lipowa	11	365/4	2	3	419
482	Iłowo-Osada	Lipowa	13	365/3	2	3	263
483	Iłowo-Osada	Lipowa	15	365/2	2	3	215
484	Iłowo-Osada	Lipowa	15	365/2	2	3	78
485	Iłowo-Osada	Łokietka	3	1021	2	3	49
486	Iłowo-Osada	Łokietka	4	555/3	2	3	211
487	Iłowo-Osada	Łokietka	13	1036	2	3	38
488	Iłowo-Osada	Łokietka	22	563/1	2	3	109
489	Iłowo-Osada	Łokietka	22	563/1	2	3	6
490	Iłowo-Osada	Łokietka	22	563/1	2	3	10
491	Iłowo-Osada	Łokietka	26	931/1	2	3	148
492	Iłowo-Osada	Łokietka	11a	1027	2	3	62
493	Iłowo-Osada	Łokietka	9a	1026	2	3	85
494	Iłowo-Osada	Młodzieżowa	5	1040	2	3	255
495	Iłowo-Osada	Młodzieżowa	6	399/1	2	3	6
496	Iłowo-Osada	Młodzieżowa	6	399/1	2	3	6
497	Iłowo-Osada	Młodzieżowa	9	1061	1	3	190
498	Iłowo-Osada	Młodzieżowa	9	1061	2	3	56
499	Iłowo-Osada	Nowa	6	527/4	2	3	113
500	Iłowo-Osada	Nowa	6	527/5	2	3	69
501	Iłowo-Osada	Nowa	7	553	2	3	12
502	Iłowo-Osada	Nowa	7	553	2	3	11
503	Iłowo-Osada	Nowa	9	553	2	3	317
504	Iłowo-Osada	Nowa	23	928	2	3	126
505	Iłowo-Osada	Nowa	23	928	2	3	12
506	Iłowo-Osada	Nowa	30	1104	2	3	156
507	Iłowo-Osada	Nowotki	2	403	2	3	126

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
508	łowo-Osada	Nowotki	4	402	2	3	136
509	łowo-Osada	Nowotki	16	396/2	2	3	44
510	łowo-Osada	Nowotki	16	396/2	2	3	141
511	łowo-Osada	Okrężna	2	918	2	3	198
512	łowo-Osada	Okrężna	4	674	2	3	113
513	łowo-Osada	Okrężna	7	668	2	3	427
514	łowo-Osada	Okrężna	8	684/1	2	3	208
515	łowo-Osada	Okrężna	12	691/1	2	3	157
516	łowo-Osada	Okrężna	14	692/2	1	3	153
517	łowo-Osada	Okrężna	14	692/2	2	3	108
518	łowo-Osada	Okrężna	3a	671/3	2	3	107
519	łowo-Osada	Polna	9	629	2	3	392
520	łowo-Osada	Polna	10	575/2	2	3	200
521	łowo-Osada	Polna	14	1087	2	3	67
522	łowo-Osada	Polna	25	645	2	3	91
523	łowo-Osada	Polna	27	646	2	3	320
524	łowo-Osada	Polna	27	646	2	3	55
525	łowo-Osada	Polna	29	647	2	3	55
526	łowo-Osada	Polna	29	647	2	3	86
527	łowo-Osada	Polna	29	647	2	3	39
528	łowo-Osada	Polna	31	648	2	3	18
529	łowo-Osada	Polna	33	649	2	3	71
530	łowo-Osada	Polna	BN	648	2	3	22
531	łowo-Osada	Prusa	4	1054	2	3	71
532	łowo-Osada	Prusa	6	1055	2	3	198
533	łowo-Osada	Prusa	8	1042	2	3	56
534	łowo-Osada	Prusa	12	1046	2	3	148
535	łowo-Osada	Prusa	12	1046	2	3	93
536	łowo-Osada	Prusa	14	1049	2	3	69
537	łowo-Osada	Puchatka	4	1194/2	2	3	257
538	łowo-Osada	Puchatka	5	383/2	2	3	38
539	łowo-Osada	Puchatka	6	393/1	2	3	163
540	łowo-Osada	Puchatka	8	394	2	3	70
541	łowo-Osada	Puchatka	9	385	2	3	23
542	łowo-Osada	Puchatka	10	395	2	3	49
543	łowo-Osada	Puchatka	11	387	2	3	74
544	łowo-Osada	Staszica	2	582/2	2	3	20
545	łowo-Osada	Staszica	2	582/2	2	3	24
546	łowo-Osada	Staszica	4	583/5	2	3	57
547	łowo-Osada	Staszica	8	584	2	3	87
548	łowo-Osada	Staszica	12	586/2	2	3	262
549	łowo-Osada	Staszica	12	586/2	2	3	23
550	łowo-Osada	Staszica	14	587/2	2	3	161
551	łowo-Osada	Staszica	14	587/2	2	3	57
552	łowo-Osada	Staszica	15	578/3	2	3	150
553	łowo-Osada	Staszica	16	588/8	2	3	151
554	łowo-Osada	Staszica	17	1074	2	3	72
555	łowo-Osada	Staszica	18	588/4	2	3	126
556	łowo-Osada	Staszica	18	588/4	2	3	54
557	łowo-Osada	Staszica	18	588/4	2	3	19
558	łowo-Osada	Staszica	20	588/3	2	3	177

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
559	Łłowo-Osada	Staszica	21	1081	2	3	148
560	Łłowo-Osada	Staszica	27	1084	2	3	59
561	Łłowo-Osada	Staszica	28	591/2	2	3	123
562	Łłowo-Osada	Staszica	30	592/2	2	3	26
563	Łłowo-Osada	Staszica	30	592/2	2	3	37
564	Łłowo-Osada	Staszica	30	592/2	2	3	188
565	Łłowo-Osada	Staszica	32	593/2	2	3	42
566	Łłowo-Osada	Staszica	35	1187/3	2	3	51
567	Łłowo-Osada	Staszica	37	935/7	1	3	88
568	Łłowo-Osada	Staszica	38	658/4	2	3	140
569	Łłowo-Osada	Staszica	39	935/5	1	3	185
570	Łłowo-Osada	Stefczyka	1	601/3	2	3	305
571	Łłowo-Osada	Stefczyka	1	601/3	2	3	67
572	Łłowo-Osada	Stefczyka	2	636	2	3	211
573	Łłowo-Osada	Stefczyka	2	636	2	3	177
574	Łłowo-Osada	Stefczyka	2	636	2	3	363
575	Łłowo-Osada	Stefczyka	2	636	2	3	68
576	Łłowo-Osada	Stefczyka	2	636	2	3	116
577	Łłowo-Osada	Stefczyka	6	701/3	1	3	164
578	Łłowo-Osada	Stefczyka	6	701/3	2	3	106
579	Łłowo-Osada	Stefczyka	11	682	2	3	120
580	Łłowo-Osada	Stefczyka	11	682	2	3	56
581	Łłowo-Osada	Stefczyka	15	688/3	2	3	76
582	Łłowo-Osada	Stefczyka	15	688/3	2	3	13
583	Łłowo-Osada	Stefczyka	17	689/1	1	3	140
584	Łłowo-Osada	Stefczyka	17	689/1	2	3	127
585	Łłowo-Osada	Stefczyka	17	689/2	2	3	19
586	Łłowo-Osada	Stefczyka	4b	700/2	2	3	182
587	Łłowo-Osada	Stefczyka	4b	700/2	2	3	12
588	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	3	212	2	3	55
589	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	6	930	2	3	485
590	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	6	930	2	3	19
591	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	6	930	2	3	24
592	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	9	207	2	3	21
593	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	16	618	2	3	205
594	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	35	268/1	2	3	51
595	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	48	597	2	3	113
596	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	50	596/1	2	3	171
597	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	BN	272/2	2	3	120
598	Łłowo-Osada	Wyzwolenia	BN	685/5	2	3	98
599	Łłowo-Wieś	Działdowska	1	37/4	2	3	60
600	Łłowo-Wieś	Działdowska	1	37/4	2	3	16
601	Łłowo-Wieś	Działdowska	2	88	2	3	80
602	Łłowo-Wieś	Działdowska	3	28/4	2	3	57
603	Łłowo-Wieś	Działdowska	3	28/4	2	3	160
604	Łłowo-Wieś	Działdowska	3	28/4	2	3	53
605	Łłowo-Wieś	Działdowska	6	64	2	3	189
606	Łłowo-Wieś	Działdowska	6	64	2	3	80
607	Łłowo-Wieś	Działdowska	BN	84/7	2	3	79
608	Łłowo-Wieś	Janowska	2	136/2	2	3	71
609	Łłowo-Wieś	Janowska	2	136/2	2	3	26

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
610	Iłowo-Wieś	Janowska	2	136/2	2	3	28
611	Iłowo-Wieś	Janowska	2	136/1	2	3	19
612	Iłowo-Wieś	Janowska	4	135	2	3	28
613	Iłowo-Wieś	Janowska	4	135	2	3	58
614	Iłowo-Wieś	Janowska	4	135	2	3	42
615	Iłowo-Wieś	Janowska	5	98	1	3	267
616	Iłowo-Wieś	Janowska	6	134/2	2	3	13
617	Iłowo-Wieś	Janowska	8	123/5	2	3	154
618	Iłowo-Wieś	Janowska	8	123/5	2	3	116
619	Iłowo-Wieś	Janowska	9	96	2	3	92
620	Iłowo-Wieś	Janowska	9	96	2	3	72
621	Iłowo-Wieś	Janowska	9	96	2	3	205
622	Iłowo-Wieś	Janowska	10	123/4	2	3	160
623	Iłowo-Wieś	Janowska	11	95	2	3	296
624	Iłowo-Wieś	Janowska	12	121	2	3	57
625	Iłowo-Wieś	Janowska	12	121	2	3	262
626	Iłowo-Wieś	Janowska	12	121	2	3	170
627	Iłowo-Wieś	Janowska	12	121	1	3	88
628	Iłowo-Wieś	Janowska	13	94	2	3	76
629	Iłowo-Wieś	Janowska	13	94	2	3	253
630	Iłowo-Wieś	Janowska	13	94	2	3	51
631	Iłowo-Wieś	Janowska	13	94	2	3	47
632	Iłowo-Wieś	Janowska	14	120/1	2	3	238
633	Iłowo-Wieś	Janowska	14	120/1	2	3	429
634	Iłowo-Wieś	Janowska	14	120/1	2	3	53
635	Iłowo-Wieś	Janowska	16	122	2	3	505
636	Iłowo-Wieś	Janowska	16	122	2	3	199
637	Iłowo-Wieś	Janowska	16	122	2	3	46
638	Iłowo-Wieś	Janowska	16	122	2	3	34
639	Iłowo-Wieś	Janowska	16	122	2	3	25
640	Iłowo-Wieś	Janowska	17	92/1	2	3	15
641	Iłowo-Wieś	Janowska	19	78 / 1	2	3	190
642	Iłowo-Wieś	Janowska	19	78 / 1	2	3	301
643	Iłowo-Wieś	Janowska	19	78 / 1	2	3	144
644	Iłowo-Wieś	Janowska	19	78 / 1	1	3	240
645	Iłowo-Wieś	Janowska	21	77/1	2	3	40
646	Iłowo-Wieś	Janowska	21	77/2	2	3	110
647	Iłowo-Wieś	Janowska	21	77/2	2	3	40
648	Iłowo-Wieś	Janowska	23	77/2	2	3	222
649	Iłowo-Wieś	Janowska	23	77/2	2	3	218
650	Iłowo-Wieś	Janowska	6a	133	2	3	303
651	Iłowo-Wieś	Janowska	6a	133	2	3	228
652	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	3	8	2	3	255
653	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	3	8	2	3	137
654	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	3	8	2	3	37
655	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	6	24	2	3	17
656	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	16	19	2	3	38
657	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	4a	25/2	2	3	180
658	Iłowo-Wieś	Mickiewicza	4a	25/2	2	3	170
659	Iłowo-Wieś	Okreżna	1	671/13	2	3	181
660	Iłowo-Wieś	Okreżna	1	671/13	2	3	95

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
661	Łowo-Wieś	Wiejska	1	101/4	2	3	266
662	Łowo-Wieś	Wiejska	1	101/4	2	3	158
663	Łowo-Wieś	Wiejska	2	660	2	3	11
664	Łowo-Wieś	Wiejska	3	102	2	3	199
665	Łowo-Wieś	Wiejska	4	661	2	3	328
666	Łowo-Wieś	Wiejska	4	661	2	3	16
667	Łowo-Wieś	Wiejska	5	103	2	3	117
668	Łowo-Wieś	Wiejska	5	104	2	3	74
669	Łowo-Wieś	Wiejska	8	665	2	3	15
670	Łowo-Wieś	Wiejska	11	106	2	3	134
671	Łowo-Wieś	Wiejska	12	667	2	3	37
672	Łowo-Wieś	Wiejska	12	667	2	3	25
673	Łowo-Wieś	Wiejska	13	107	2	3	112
674	Łowo-Wieś	Wiejska	15	109	2	3	212
675	Łowo-Wieś	Wiejska	19	111	2	3	120
676	Łowo-Wieś	Wiejska	19	111	2	3	68
677	Łowo-Wieś	Wiejska	21	112	2	3	270
678	Łowo-Wieś	Wiejska	23	114	2	3	75
679	Łowo-Wieś	Wiejska	23	114	2	3	25
680	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	187
681	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	33
682	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	197
683	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	296
684	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	358
685	Łowo-Wieś	Wiejska	25	115	2	3	294
686	Łowo-Wieś	Wiejska	27	925	2	3	105
687	Łowo-Wieś	Wiejska	27	925	2	3	61
688	Łowo-Wieś	Wiejska	29	926	2	3	198
689	Łowo-Wieś	Wiejska	1A	89	2	3	17
690	Łowo-Wieś	Wiejska	23A	113	2	3	160
691	Łowo-Wieś	Wiejska	23A	113	2	3	33
692	Łowo-Wieś	Wiejska	27a	925	2	3	269
693	Łowo-Wieś	Wiejska	29a	926	2	3	156
694	Łowo-Wieś	Wiejska	4A	662/4	2	3	515
695	Janowo		2	14/1	2	3	56
696	Janowo		2	14/1	2	3	48
697	Janowo		3	5/3	2	3	160
698	Janowo		3	5/3	2	3	7
699	Janowo		4	6	2	3	6
700	Janowo		6	9	2	3	133
701	Janowo		6	9	2	3	286
702	Janowo		7	8	2	3	65
703	Janowo		7	8	2	3	143
704	Janowo		7	8	2	3	88
705	Janowo		8	10	2	3	151
706	Janowo		8	10	2	3	29
707	Janowo		9	11	2	3	12
708	Janowo		10	12/1	2	3	18
709	Janowo		10	12/1	2	3	158
710	Janowo		10	12/1	2	3	34
711	Janowo		11	24	2	3	241

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
712	Janowo		11	24	2	3	444
713	Janowo		11	24	2	3	168
714	Janowo		11	24	2	3	455
715	Janowo		11	24	2	3	399
716	Kraszewo	Akacyjna	18	154/4	2	3	116
717	Kraszewo	Akacyjna	28	152/1	2	3	235
718	Kraszewo	Akacyjna	30	146/4	2	3	160
719	Kraszewo	Akacyjna	30	146/4	2	3	62
720	Kraszewo	Akacyjna	32	148/6	2	3	32
721	Kraszewo	Akacyjna	40	168	2	3	65
722	Kraszewo	Akacyjna	42	169/5	2	3	137
723	Kraszewo	Akacyjna	44	169/6	2	3	92
724	Kraszewo	Akacyjna	44	169/6	2	3	31
725	Kraszewo	Akacyjna	53	159/1	2	3	27
726	Kraszewo	Akacyjna	55	158	1	3	156
727	Kraszewo	Akacyjna	55	158	2	3	111
728	Kraszewo	Akacyjna	32a	148/3	2	3	153
729	Kraszewo	Akacyjna	32c	164/1	2	3	182
730	Kraszewo	Broniewskiego	6	166/1	2	3	127
731	Kraszewo		1	128/2	2	3	106
732	Kraszewo		1	128/2	2	3	110
733	Kraszewo		3	127	2	3	79
734	Kraszewo		3	127	2	3	106
735	Kraszewo		4	126	2	3	173
736	Kraszewo		4	126	2	3	94
737	Kraszewo		4	126	2	3	53
738	Kraszewo		6	124	2	3	110
739	Kraszewo		8	119	2	3	158
740	Kraszewo		9	118	2	3	24
741	Kraszewo		9	118	2	3	154
742	Kraszewo		9	118	2	3	46
743	Kraszewo		9	118	2	3	28
744	Kraszewo		11	122/6	2	3	199
745	Kraszewo		13	136/2	2	3	160
746	Kraszewo		13	136/2	2	3	157
747	Kraszewo		13	136/2	2	3	57
748	Kraszewo		15	82	2	3	383
749	Kraszewo		15	82	2	3	92
750	Kraszewo		15	82	2	3	163
751	Kraszewo		16	77	2	3	82
752	Kraszewo		16	77	2	3	109
753	Kraszewo		17	76	2	3	5
754	Kraszewo		17	76	2	3	6
755	Kraszewo		18	75	2	3	72
756	Kraszewo		18	75	2	3	16
757	Kraszewo		21	100	2	3	34
758	Kraszewo		21	100	2	3	438
759	Kraszewo		21	100	2	3	663
760	Kraszewo		21	100	2	3	4
761	Kraszewo		22	101/1	2	3	79
762	Kraszewo		23	102	2	3	208

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
763	Kraszewo		23	102	2	3	87
764	Kraszewo		24	103/4	2	3	20
765	Kraszewo		26	104/3	2	3	68
766	Kraszewo		27	104/4	2	3	4
767	Kraszewo		29	108	2	3	3
768	Kraszewo		31	107	2	3	34
769	Kraszewo		32	106	2	3	30
770	Kraszewo		32	106	2	3	26
771	Kraszewo		32	106	2	3	17
772	Kraszewo		10A	122/1	2	3	178
773	Kraszewo		13A	132/1	2	3	69
774	Kraszewo		24a	104/1	2	3	86
775	Kraszewo		6a	123	2	3	50
776	Kraszewo		BN	141/4	2	3	1960
777	Mansfeldy		1	41/2	2	3	42
778	Mansfeldy		1	41/2	2	3	43
779	Mansfeldy		2	41/4	2	3	141
780	Mansfeldy		3	42/2	2	3	105
781	Mansfeldy		3	42/2	2	3	78
782	Mansfeldy		4	44	2	3	221
783	Mansfeldy		4	44	2	3	221
784	Mansfeldy		5	45	2	3	205
785	Mansfeldy		5	45	2	3	153
786	Mansfeldy		5	45	2	3	62
787	Mansfeldy		6	46/1	2	3	167
788	Mansfeldy		7	47	1	3	259
789	Mansfeldy		7	47	2	3	176
790	Mansfeldy		8	48/1	2	3	66
791	Mansfeldy		9	49	2	3	337
792	Mansfeldy		9	49	2	3	238
793	Mansfeldy		10	50	2	3	134
794	Mansfeldy		10	50	2	3	116
795	Mansfeldy		15	53	2	3	88
796	Mansfeldy		11B	52	2	3	86
797	Mansfeldy		12A	56/2	2	3	404
798	Mławka		1	3	2	3	126
799	Mławka		1	3	2	3	160
800	Mławka		6	35	2	3	106
801	Mławka		7	63	2	3	78
802	Mławka		7	63	2	3	154
803	Mławka		8	64	2	3	150
804	Mławka		8	64	2	3	184
805	Mławka		9	65	2	3	75
806	Mławka		10	66/2	2	3	78
807	Mławka		11	67/2	2	3	60
808	Mławka		12	67	2	3	42
809	Mławka		12	68	2	3	185
810	Mławka		14	71	2	3	10
811	Mławka		14	71	2	3	232
812	Mławka		14	78	2	3	272
813	Mławka		14	78	2	3	153

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
814	Mławka		14	78	2	3	153
815	Mławka		15	72	2	3	17
816	Mławka		19	103/2	2	3	84
817	Mławka		19	103/2	2	3	19
818	Mławka		19	103/2	2	3	25
819	Mławka		20	104/3	2	3	151
820	Mławka		25	91/4	2	3	58
821	Mławka		28	89/2	2	3	79
822	Mławka		35	139/2	2	3	165
823	Mławka		35	139/2	2	3	137
824	Mławka		36	138	2	3	65
825	Mławka		36	138	2	3	126
826	Mławka		37	135/1	2	3	116
827	Mławka		37	135/1	2	3	40
828	Mławka		37	135/1	2	3	21
829	Mławka		38	137	2	3	270
830	Mławka		40	121	2	3	134
831	Mławka		41	120	2	3	148
832	Mławka		42	119/1	2	3	85
833	Mławka		34a	140	2	3	158
834	Mławka		38A	134/2	2	3	699
835	Mławka		38A	134/2	2	3	577
836	Mławka		48a	109	2	3	26
837	Mławka		BN	157	2	3	1212
838	Mławka		BN	159/2	2	3	1908
839	Mławka		BN	159/2	2	3	1481
840	Mławka		BN	159/2	2	3	15
841	Mławka		BN	157	2	3	93
842	Mławka		BN	157	2	3	193
843	Mławka		BN	159/2	2	3	147
844	Mławka		BN	159/1	2	3	49
845	Narzym	Cicha	1	517/5	2	3	51
846	Narzym	Cicha	5	521	2	3	63
847	Narzym	Cicha	7	532/3	2	3	49
848	Narzym	Cicha	11	536/4	2	3	36
849	Narzym	Cicha	7A	526	2	3	60
850	Narzym	Dworcowa	2	508	2	3	126
851	Narzym	Dworcowa	4	509	2	3	144
852	Narzym	Dworcowa	4	509	2	3	30
853	Narzym	Dworcowa	5	406	2	3	171
854	Narzym	Dworcowa	6	524	2	3	288
855	Narzym	Dworcowa	6	524	2	3	95
856	Narzym	Dworcowa	6	524	2	3	38
857	Narzym	Dworcowa	7	401/4	2	3	276
858	Narzym	Dworcowa	10	533/2	2	3	211
859	Narzym	Dworcowa	10	533/2	2	3	13
860	Narzym	Dworcowa	11	399	2	3	175
861	Narzym	Dworcowa	11	399	2	3	181
862	Narzym	Dworcowa	11	399	2	3	47
863	Narzym	Dworcowa	13	398	1	3	147
864	Narzym	Dworcowa	15	397	1	3	141

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
865	Narzym	Dworcowa	16	539	2	3	59
866	Narzym	Dworcowa	16	539	2	3	19
867	Narzym	Dworcowa	18	540/2	2	3	134
868	Narzym	Dworcowa	18	540/2	2	3	43
869	Narzym	Dworcowa	18	540/2	2	3	103
870	Narzym	Dworcowa	20	541	2	3	136
871	Narzym	Dworcowa	20	541	2	3	33
872	Narzym	Dworcowa	20	541	2	3	89
873	Narzym	Dworcowa	22	542	2	3	22
874	Narzym	Dworcowa	22	542	2	3	42
875	Narzym	Dworcowa	23	388	2	3	162
876	Narzym	Dworcowa	23	388	2	3	68
877	Narzym	Dworcowa	23	388	2	3	10
878	Narzym	Dworcowa	25	385	2	3	55
879	Narzym	Dworcowa	26	544	2	3	11
880	Narzym	Dworcowa	27	386/3	2	3	192
881	Narzym	Dworcowa	2A	504	2	3	313
882	Narzym	Dworcowa	7A	401/3	2	3	158
883	Narzym	Kolonia	1	171	1	3	291
884	Narzym	Kolonia	1	171	1	3	140
885	Narzym	Kolonia	1	171	2	3	63
886	Narzym	Kolonia	2	223/2	2	3	93
887	Narzym	Kolonia	2	223/2	2	3	455
888	Narzym	Kolonia	2	223/2	2	3	284
889	Narzym	Kolonia	4	222/2	2	3	216
890	Narzym	Kolonia	4	222/2	2	3	262
891	Narzym	Kolonia	4	222/2	2	3	50
892	Narzym	Kolonia	5	141/2	2	3	598
893	Narzym	Kolonia	6	221/1	2	3	107
894	Narzym	Kolonia	6	221/1	2	3	148
895	Narzym	Kolonia	6	221/1	2	3	31
896	Narzym	Kolonia	6	221/1	2	3	380
897	Narzym	Kolonia	7	139	1	3	177
898	Narzym	Kolonia	8	220	2	3	158
899	Narzym	Kolonia	9	138/5	2	3	239
900	Narzym	Kolonia	9	138/5	2	3	167
901	Narzym	Kolonia	9	138/5	2	3	35
902	Narzym	Kolonia	11	136/4	2	3	144
903	Narzym	Kolonia	11	136/4	2	3	255
904	Narzym	Kolonia	11	136/4	2	3	174
905	Narzym	Kolonia	12	217/1	2	3	56
906	Narzym	Kolonia	12	217/1	2	3	181
907	Narzym	Kolonia	12	217/2	2	3	171
908	Narzym	Kolonia	13	126	2	3	395
909	Narzym	Kolonia	14	215	2	3	190
910	Narzym	Kolonia	14	215	1	3	158
911	Narzym	Kolonia	15	123	2	3	98
912	Narzym	Kolonia	3A	167	2	3	199
913	Narzym	Kościelna	1	507	2	3	262
914	Narzym	Kościelna	3	511	2	3	95
915	Narzym	Kraszewska	2	368/2	2	3	158

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
916	Narzym	Kraszewska	3	358	1	3	132
917	Narzym	Kraszewska	4a	370/5	2	3	167
918	Narzym	Kwiatowa	1	556	2	3	89
919	Narzym	Kwiatowa	2	571	2	3	108
920	Narzym	Kwiatowa	4	570	2	3	110
921	Narzym	Kwiatowa	7	553	2	3	94
922	Narzym	Kwiatowa	12	566	2	3	124
923	Narzym	Kwiatowa	26	559	2	3	236
924	Narzym	Leśna	2	443	2	3	290
925	Narzym	Leśna	2	443	2	3	266
926	Narzym	Leśna	3	499	2	3	107
927	Narzym	Leśna	9	496	1	3	187
928	Narzym	Leśna	16	463	2	3	139
929	Narzym	Leśna	22	106/4	2	3	239
930	Narzym	Leśna	24	238/5	2	3	337
931	Narzym	Leśna	26	238/8	2	3	33
932	Narzym	Leśna	1a	457/1	2	3	95
933	Narzym	Leśna	26a	238/3	2	3	192
934	Narzym	Młyńska	1	427	2	3	38
935	Narzym	Młyńska	1	427	2	3	35
936	Narzym	Młyńska	3	426	2	3	34
937	Narzym	Młyńska	3	426	2	3	20
938	Narzym	Młyńska	3	426	2	3	29
939	Narzym	Młyńska	5	425	2	3	67
940	Narzym	Młyńska	7	424	2	3	55
941	Narzym	Młyńska	8	402/1	2	3	154
942	Narzym	Młyńska	8	402/1	2	3	141
943	Narzym	Młyńska	10	395/3	2	3	150
944	Narzym	Młyńska	11	284/2	2	3	22
945	Narzym	Młyńska	12	394	2	3	54
946	Narzym	Młyńska	13	284/3	2	3	64
947	Narzym	Młyńska	16	105	2	3	171
948	Narzym	Młyńska	18	119	2	3	46
949	Narzym	Młyńska	18	119	2	3	31
950	Narzym	Młyńska	22	120	1	3	153
951	Narzym	Młyńska	23	18/2	2	3	239
952	Narzym	Młyńska	23	17/3	2	3	2032
953	Narzym	Młyńska	23	17/3	2	3	2038
954	Narzym	Młyńska	23	245/2	2	3	1476
955	Narzym	Młyńska	24	116	2	3	40
956	Narzym	Młyńska	24	1	2	3	89
957	Narzym	Młyńska	24	1	2	3	43
958	Narzym	Młyńska	24	1	2	3	240
959	Narzym	Młyńska	24	1	2	3	219
960	Narzym	Młyńska	32	30	2	3	170
961	Narzym	Młyńska	32	30	2	3	123
962	Narzym	Młyńska	32	30	2	3	331
963	Narzym	Młyńska	32	30	2	3	48
964	Narzym	Młyńska	32	30	2	3	103
965	Narzym	Młyńska	14A	382/2	2	3	253
966	Narzym	Młyńska	14A	382/2	2	3	28

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
967	Narzym	Młyńska	14A	382/2	2	3	38
968	Narzym	Młyńska	20a	121/4	2	3	41
969	Narzym	Młyńska	20a	121/4	2	3	22
970	Narzym	Młyńska	BN	381	2	3	188
971	Narzym	Ogrodowa	2	309	2	3	51
972	Narzym	Ogrodowa	2	309	2	3	9
973	Narzym	Ogrodowa	5	299/4	2	3	173
974	Narzym	Ogrodowa	10	313	2	3	127
975	Narzym	Ogrodowa	12	314	2	3	110
976	Narzym	Ogrodowa	16	317	2	3	126
977	Narzym	Ogrodowa	18	318	2	3	27
978	Narzym	Ogrodowa	24	321	2	3	185
979	Narzym	Ogrodowa	BN	298	2	3	14
980	Narzym	Robotnicza	3	493/1	2	3	51
981	Narzym	Robotnicza	7	480	2	3	143
982	Narzym	Robotnicza	8	471	2	3	60
983	Narzym	Robotnicza	13	375/21	2	3	212
984	Narzym	Robotnicza	23	240/1	2	3	198
985	Narzym	Robotnicza	BN	487	1	3	272
986	Narzym	Spokojna	1	510	2	3	115
987	Narzym	Spokojna	4	517/1	2	3	250
988	Narzym	Spokojna	5	512	2	3	25
989	Narzym	Spokojna	6	518	2	3	85
990	Narzym	Spokojna	6	518	2	3	22
991	Narzym	Spokojna	8	519	2	3	134
992	Narzym	Sportowa	11	368/1	2	3	259
993	Narzym	Sportowa	14	378/2	2	3	171
994	Narzym	Sportowa	14	378/1	2	3	298
995	Narzym	Sportowa	14	379/4	2	3	168
996	Narzym	Sportowa	17	372	2	3	380
997	Narzym	Sportowa	18	380/11	2	3	100
998	Narzym	Sportowa	18	380/11	2	3	20
999	Narzym	Sportowa	2C	491/1	2	3	126
1000	Narzym	Sportowa	7a	307	2	3	180
1001	Narzym	Wąska	3	446	2	3	157
1002	Narzym	Wąska	3	446	2	3	125
1003	Narzym	Wąska	4	449/1	2	3	26
1004	Narzym	Wąska	4	449/1	2	3	150
1005	Narzym	Wąska	4	449/1	2	3	139
1006	Narzym	Wąska	6	460/1	2	3	28
1007	Narzym	Wąska	6	460/1	2	3	68
1008	Narzym	Wąska	6	460/1	1	3	88
1009	Narzym	Wąska	8	465	2	3	125
1010	Narzym	Wąska	10	467	2	3	156
1011	Narzym	Wąska	10	467	1	3	123
1012	Narzym	Wąska	3A	450/1	2	3	63
1013	Narzym	Wąska	3B	450/2	2	3	298
1014	Narzym	Wąska	4a	454/2	2	3	76
1015	Narzym	Wąska	6A	461	2	3	24
1016	Narzym	Wąska	BN	462	2	3	365
1017	Narzym	Wąska	BN	462	2	3	549

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1018	Narzym	Wierzbowska	1	441/2	2	3	115
1019	Narzym	Wierzbowska	1	441/1	2	3	600
1020	Narzym	Wierzbowska	3	440	1	3	72
1021	Narzym	Wierzbowska	5	439	1	3	62
1022	Narzym	Wierzbowska	7	437	2	3	146
1023	Narzym	Wierzbowska	8	410	2	3	30
1024	Narzym	Wierzbowska	9	433	2	3	69
1025	Narzym	Wierzbowska	11	432	2	3	69
1026	Narzym	Wierzbowska	11	432	2	3	147
1027	Narzym	Wierzbowska	12	419	2	3	134
1028	Narzym	Wierzbowska	12	419	2	3	26
1029	Narzym	Wierzbowska	12	419	2	3	33
1030	Narzym	Wierzbowska	13	431	2	3	25
1031	Narzym	Wierzbowska	15	430	2	3	12
1032	Narzym	Wierzbowska	16	428/1	2	3	37
1033	Narzym	Wierzbowska	16	428/1	2	3	20
1034	Narzym	Wierzbowska	18	278	2	3	40
1035	Narzym	Wierzbowska	18	278	2	3	157
1036	Narzym	Wierzbowska	BN	438	2	3	37
1037	Narzym	Witosa	3	336	2	3	57
1038	Narzym	Witosa	4	354/1	2	3	32
1039	Narzym	Witosa	5	335	2	3	49
1040	Narzym	Witosa	6	354/2	2	3	80
1041	Narzym	Witosa	7	334	2	3	50
1042	Narzym	Witosa	8	353	2	3	33
1043	Narzym	Witosa	10	352	2	3	48
1044	Narzym	Witosa	11	332/1	2	3	12
1045	Narzym	Witosa	16	349	2	3	101
1046	Narzym	Witosa	16	349	2	3	37
1047	Narzym	Witosa	16	349	2	3	30
1048	Narzym	Witosa	22	345	2	3	165
1049	Narzym	Witosa	24	343	2	3	62
1050	Narzym	Witosa	27	323	2	3	141
1051	Narzym		23	245/4	2	3	2070
1052	Narzym		BN	122	2	3	140
1053	Narzym		BN	122	2	3	55
1054	Narzym		BN	40/1	2	3	95
1055	Narzym		BN	245/5	2	3	1489
1056	Narzym		BN	245/5	2	3	1417
1057	Narzym		BN	238/11	2	3	870
1058	Narzym		BN	245/5	2	3	317
1059	Narzym		BN	245/5	2	3	59
1060	Narzym		BN	245/6	2	3	47
1061	Narzym		BN	238/11	2	3	415
1062	Narzym		BN	238/9	2	3	37
1063	Narzym		BN	238/11	2	3	1103
1064	Pruski		3	48/3 48/3	2	3	38
1065	Pruski		4	55/6	2	3	98
1066	Pruski		4	55/6	2	3	69
1067	Pruski		5	55/5	2	3	81
1068	Pruski		5	55/5	2	3	76

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1069	Pruski		6	55/4	2	3	75
1070	Pruski		6	55/4	2	3	70
1071	Pruski		7	55/3	2	3	8
1072	Pruski		BN	53	2	3	1310
1073	Pruski		BN	53	2	3	1109
1074	Pruski		BN	53	2	3	994
1075	Pruski		BN	53	2	3	1151
1076	Pruski		BN	53	2	3	1171
1077	Pruski		BN	53	2	3	304
1078	Pruski		BN	53	2	3	482
1079	Pruski		BN	53	2	3	550
1080	Pruski		BN	53	2	3	386
1081	Pruski		BN	53	2	3	239
1082	Pruski		BN	53	2	3	433
1083	Pruski		BN	46/8	2	3	461
1084	Pruski		BN	46/8	2	3	420
1085	Pruski		BN	46/8	2	3	728
1086	Pruski		BN	46/8	2	3	76
1087	Pruski		BN	55/14	2	3	1509
1088	Purgałki		2	106	2	3	122
1089	Purgałki		3	105	2	3	322
1090	Purgałki		3	105	2	3	52
1091	Purgałki		7	127	2	3	86
1092	Purgałki		7	127	2	3	72
1093	Purgałki		9	129	2	3	99
1094	Purgałki		9	129	2	3	72
1095	Purgałki		9	129	2	3	69
1096	Purgałki		9	129	2	3	137
1097	Purgałki		9	129	1	3	77
1098	Purgałki		10	113	2	3	280
1099	Purgałki		10	113	2	3	272
1100	Purgałki		13	1/28	2	3	9
1101	Purgałki		13	1/28	2	3	18
1102	Sochy		3	73	2	3	110
1103	Sochy		3	73	2	3	19
1104	Sochy		4	76	2	3	32
1105	Sochy		4	76	2	3	152
1106	Sochy		5	80	2	3	19
1107	Sochy		5	80	2	3	23
1108	Sochy		5	80	2	3	99
1109	Sochy		6	70/4	2	3	107
1110	Sochy		6	70/4	2	3	68
1111	Sochy		8	86	2	3	126
1112	Sochy		9	92	2	3	151
1113	Sochy		9	92	2	3	171
1114	Sochy		10	91	2	3	23
1115	Sochy		13	115	2	3	197
1116	Sochy		14	113	2	3	31
1117	Sochy		15	112	2	3	101
1118	Sochy		16	111	2	3	104
1119	Sochy		16	111	2	3	136

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1120	Sochy		16	111	2	3	434
1121	Sochy		17	110	2	3	16
1122	Sochy		17	110	2	3	185
1123	Sochy		17	110	2	3	85
1124	Sochy		17	110	2	3	124
1125	Sochy		17	110	2	3	26
1126	Sochy		17	110	2	3	29
1127	Sochy		19	108	2	3	107
1128	Sochy		20	107	2	3	56
1129	Sochy		20	107	2	3	390
1130	Sochy		21	40	2	3	259
1131	Sochy		21	40	2	3	397
1132	Sochy		12a	116/1	2	3	724
1133	Sochy		12a	116/1	2	3	226
1134	Sochy		8a	87	2	3	190
1135	Sochy		8a	87	2	3	225
1136	Sochy		8a	87	2	3	46
1137	Sochy		8a	87	2	3	33
1138	Sochy		BN	72	2	3	26
1139	Szczepka		1	125/4	2	3	191
1140	Szczepka		2	172	2	3	20
1141	Wierzbowo		4	25/1	2	3	276
1142	Wierzbowo		6	29	2	3	253
1143	Wierzbowo		7	37	2	3	40
1144	Wierzbowo		7	37	2	3	150
1145	Wierzbowo		9	42	2	3	75
1146	Wierzbowo		9	42	2	3	103
1147	Wierzbowo		10	41	2	3	239
1148	Wierzbowo		10	41	2	3	216
1149	Wierzbowo		14	32	2	3	103
1150	Wierzbowo		14	32	2	3	23
1151	Wierzbowo		15	28	2	3	185
1152	Wierzbowo		18	24/3	2	3	60
1153	Wierzbowo		18	24/3	2	3	91
1154	Wierzbowo		18	24/3	2	3	331
1155	Wierzbowo		19	24/2	2	3	40
1156	Wierzbowo		19	24/2	2	3	24
1157	Wierzbowo		19	24/2	2	3	165
1158	Wierzbowo		21	23	2	3	100
1159	Wierzbowo		24	20	2	3	69
1160	Wierzbowo		25	18	2	3	397
1161	Wierzbowo		25	18	2	3	117
1162	Wierzbowo		27	15/3	2	3	21
1163	Wierzbowo		29	15/6	2	3	137
1164	Wierzbowo		29	15/6	2	3	103
1165	Wierzbowo		30	9	2	3	290
1166	Wierzbowo		30	9	2	3	137
1167	Wierzbowo		30	9	2	3	28
1168	Wierzbowo		31	10	2	3	276
1169	Wierzbowo		31	10	2	3	143
1170	Wierzbowo		32	11	2	3	116

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1171	Wierzbowo		33	12/2	2	3	184
1172	Wierzbowo		33	12/2	2	3	170
1173	Wierzbowo		35	3/3	2	3	330
1174	Wierzbowo		35	3/3	2	3	184
1175	Wierzbowo		37	3/4	2	3	305
1176	Wierzbowo		37	3/4	2	3	250
1177	Wierzbowo		38	3/5	2	3	276
1178	Wierzbowo		38	3/5	2	3	165
1179	Wierzbowo		39	3/6	2	3	286
1180	Wierzbowo		39	3/6	2	3	187
1181	Wierzbowo		BN	17/3	2	3	921
1182	Wierzbowo		BN	17/3	2	3	1157
1183	Wierzbowo		BN	17/3	2	3	1143

Legenda:

Typ płyt azbestowo-cementowych: 1 - płaskie, 2 - faliste, 3 - warstwowe

Stan płyt: 1 - wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie, 2 - ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku, 3 - ponowna ocena w terminie do 5 lat

Załącznik 9. Wykaz składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest

Województwo dolnośląskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów przemysłowych w Wałbrzychu
Adres składowiska	ul. Górnicza 1, 58-303 Wałbrzych województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski, gmina Wałbrzych
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne
Wolna pojemność m³	31 793

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu
Adres składowiska	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice województwo dolnośląskie, powiat polkowicki, gmina Polkowice
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 205

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Marcinowie
Adres składowiska	Pl. Piłsudskiego 1, 55-100 Trzebnica województwo dolnośląskie, powiat trzebnicki, gmina Trzebnica
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

Województwo kujawsko-pomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Małociechowie
Adres składowiska	ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz województwo kujawsko-pomorskie, powiat świecki, gmina Pruszcz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	99 289

Nazwa składowiska	Utylizacja Odpadów Bycz - Teodorowo
Adres składowiska	ul. Szybka 30, 88-200 Radziejów województwo kujawsko-pomorskie, powiat radziejowski, gmina Piotrków Kujawski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	49 000

Województwo lubelskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecze II (kwatery odpadów niebezpiecznych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik
Kod odpadów	06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy
	06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	97 000

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecze II (kwatery odpadów azbestowych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	112 511

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Poniatowej Wsi
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Poniatowej Wsi ul. Młodzieżowa 4, 23-320 Poniatowa
Kod odpadów	16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów azbestowych w Srebrzyszcze
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie ul. Ks. Piotra Skargi 11, 22-100 Chełm
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	850

Województwo lubuskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów zawierających azbest w Chróściku
Adres składowiska	ul. Maluszyńska 180, 66-400 Gorzów Wielkopolski województwo lubuskie, powiat gorzowski, gmina Gorzów Wielkopolski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Województwo łódzkie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Jadwinówce
Adres składowiska	Jadwinówka, 97-500 Radomsko województwo łódzkie, powiat radomszczański, gmina Radomsko
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	8 000

Województwo małopolskie	
Nazwa składowiska	Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. w Tarnowie
Adres składowiska	ul. Kwiatkowskiego 8, 33-100 Tarnów województwo małopolskie, powiat tarnowski, gmina Tarnów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Nazwa składowiska	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych w Ujkowie Starym
Adres składowiska	Ujków Stary, 32-329 Bolesław województwo małopolskie, powiat olkuski, gmina Bolesław
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	38 148

Województwo mazowieckie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
Adres składowiska	Rachocin, 09-200 Sierpc województwo śląskie, powiat sierpecki, gmina Sierpc
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	44 800

Województwo podkarpackie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów w Młynach Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno z/s w Skołoszowie
Adres składowiska	Skołoszów, 37-550 Radymno województwo podkarpackie, powiat jarosławski, gmina Radymno
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	35 643

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy
Adres składowiska	ul. Wolności 295, 37-403 Pysznicza województwo podkarpackie, powiat stalowowolski, gmina Pysznicza
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	200

Województwo podlaskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Miastkowie
Adres składowiska	Miastkowo, 18-413 Miastkowo województwo podlaskie, powiat łomżyński, gmina Miastkowo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	386

Województwo pomorskie	
Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gilwie Małej
Adres składowiska	Gilwa Mała 8, 82-500 Kwidzyn województwo pomorskie, powiat kwidzyński, gmina Kwidzyń
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	55 000

Województwo pomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bierkowie
Adres składowiska	Bierkowo 120, 76-200 Słupsk województwo pomorskie, powiat słupski, gmina Słupsk
Kod odpadów	06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	3 450

Województwo śląskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Knurowie
Adres składowiska	ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów województwo śląskie, powiat Gliwice, gmina Knurów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	333 000

Województwo śląskie	
Nazwa składowiska	COFINCO-POLAND Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdrój
Adres składowiska	ul. Dębiny 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój województwo śląskie, powiat jastrzębie-zdrój, gmina Jastrzębie-Zdrój
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	14 800

Województwo świętokrzyskie	
Nazwa składowiska	ŚRODOWISKO I INNOWACJE Sp. z o.o. w Dobrowie
Adres składowiska	Dobrów 8, 28-142 Tuczępy województwo świętokrzyskie, powiat buski, gmina Tuczępy
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	102 627

Województwo warmińsko-mazurskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Półwsi
Adres składowiska	Półwieś, 14-230 Zalewo województwo warmińsko-mazurskie, powiat iławski, gmina Zalewo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu
Adres składowiska	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg województwo warmińsko-mazurskie, powiat elbląski, gmina Elbląg
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 000

Województwo wielkopolskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Koninie
Adres składowiska	ul. Sulańska 11, 62-510 Konin województwo wielkopolskie, powiat koniński, gmina Konin
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	95 000

Województwo zachodniopomorskie	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sianowie
Adres składowiska	ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów województwo zachodniopomorskie, powiat koszaliński, gmina Sianów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	8 000

Nazwa składowiska	EKO-MYŚL Sp. z o.o. w Dalsze
Adres składowiska	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz województwo zachodniopomorskie, powiat myśliborski, gmina Myślibórz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m²	2 500